

**„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis**  
Leidžia kas Pėnyčia  
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje  
**PRENUMERATA METAMS:**  
Suvienuose Valstijose \$1.50  
Kitose Viešpatystėse \$2.00  
„ T Ė V Y N Ė “,  
307 W. 30th St., New York, N. Y.

# T Ė V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529.

**The Lithuanian Weekly „Tėvynė“**  
Published Every Friday  
By the Lithuanian Alliance of America  
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.  
**YEARLY SUBSCRIPTION RATES:**  
In the United States ..... \$1.50  
To Foreign Countries ..... \$2.00  
„ T Ė V Y N Ė “,  
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 14

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in  
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Balandžio (April) 3, 1931.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the  
Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXII

## Vokietijoje Galioja Diktatura

Mirė Petras A. Dėdynas

Gyvenimas Rusijoje Sunkėja

VOKIETIJOJE GALIOJA DIKTATURA.

Berlynas, kovo 28. — Kancelerio Brueningo kabinetui pranešant, šiandien prezidentas Hindenburgas, pasiremdamas konstitucijos paragrafu 48, paskelbė visame krašte spaudos ir susirinkimų laisvės drausmę. Prez. Hindenburgas proklamacija duoda plačią galią policijai daboti tvarką. Policija gali neleisti laikyti susirinkimų, rengti prakalbų bei mėtyti spausdinių, kurie būtų prieš-religinio, prieš-politinio ar anti-seminitinio pobūdžio, kurie turėtų visuomenę prie betvarkės ar sukiliimų. Tokių prakalbų ar susirinkimų rengėjai, vietos išsamydytojai, spausdinių gamintojai ar mėtytojai turi būti baudžiami nemaziau 3 mėnesių kalėjimu. Susirinkimų negalima laikyti net privačiuose butuose, išskyrus laidotuves ir vestuves. Už neįėjimą be leidimo ginklo, jo savininkas turi būti baudžiamas nemaziau 6 mėnesių kalėjimu. Gali būti panaikintos uniformos, žymės ir organizacijos, kurios turėtų prieš-religinių ar betvarkės kėlimo tikslus. O jei tų organizacijų nariai veiktų slapta — turi būti baudžiami 6 mėn. kalėjimu. Laikraščiai, kurie ragintų prie betvarkės ar sukiliamo — turi būti uždarami 6 mėnesiams.

Ši proklamacija skamba tikrai diktatoriškai. Tačiau šio žygio imtis kabinetą ir prez. Hindenburgą privertė ta priežastis, kad pažabojus per daug pradėjusius šelti kaiuriuosius ir dešiniuosius politinius ekstremistus ir kuomet sužinota, kad komunistai užsimoję suorganizuoti platų veikimą prieš-religine ir anti-semitine plotme visame krašte. Prie to, Vokietijoje jau pusėtinas laikas kai eina politinė kova. Tik pastarųjų dvilikos mėnesių laiką įvyko net 300 politinių bei gatvėse įvykusių susirinkimų. Geras žmogudystės; neseniai taip gi šaltakraujai nužudytas Hamburgo legislatores atstovas komunistas. Paskelbus minimą proklamaciją, tikima, krašte bus atsteigta jau senai pagedaujama tvarka.

Viso krašto spauda, bendrai, šį žygių užgeria. Tik komunistai minima proklamaciją „drakoniskai“ vadiną.

Tos pačios dienos vakare padaryta puolimas ant vieno komunistų susirinkimo, kuriame tartasi, kaip įsityt sproginių. Keletas upatų areštuota.

Brueningo kabinetas tuo tarpu jau pasiilusavęs vasariniems atostogoms.

**ILL. VALSTIJA ATŠAUKIA PROHIBICIJĄ.**

Springfield, Ill. — Illinois valstijos senatas 26 balsais prieš 24 nutarė atšaukti prohibicijos įstatymą. Žemesnieji rūmai tai atliko jau pirmiau. Tarimas pasiūstas valstijos gubernatoriui, kuris, kol kas, dar po juo nepasirašė. Tokiu būdu visoje šaly jau 7 valstijos bus sausimo įstatymą atšaukusios.

**GYVENIMAS RUSIJOJE SUNKEJA.**

Maskva. — Žmonėms gyvenimui Rusijoje vis sunkiau ir sunkiau darosi. Be tų milijonų teisųjų gyventojų, kurie dėl savo užsimeimo ar pirmesnio užsimeimo arba dėl savo kilmės, niekada maisto kortų negaudavo, dabar jų nebegaus ir laisvųjų profesijų žmonės, kaip tai: advokatai, gydytojai, daktarai, mokytojai, stenografai, siuvėjos, kurpiai, vežikai ir visi kiti, kurie tik yra ne organizacijų darbininkai, bet namie dirbą. Jų darbininkai, jei tokių turi, kaip tai: namų tarnai, tarnaitės taip gi maisto kortų negaus. Sunkiųjų darbų darbininkai dabar gauna kiekvienam

**DEPORTUOS 100,000 SVETIMŠALIŲ.**

Washington, D. C. — Darbo departamentas jau baigia rengti įsakymus deportuoti apie 100,000 svetimšalių, kurie, sąboma, neteisėtai būdą į Jungtines Valstijas atvykę. Augsniausias Teismas išsprendė, kad toks svetimšalių deportavimas yra teisėtas.

**LINKSMŲ VELYKŲ**  
Visiems SLA. Nariams, Darbuotojams, „Tėvynės“ Bendradarbiams ir Skaitytojams linki „Tėvynės“ Redakcija ir Administracija.

**PIANU SKAMBINT MOKINA PER RADIO.**

New York, N. Y., kovo 29 d. — WJZ ir WAEF radio stotys pradėjo duoti piano pamokas per radio. Sakoma, studentų, kurie yra užsiregistravę klausyti pamokų, yra virš 25,000. Minimos stotys, laike piano pamokų, bus sujungiamos veik su viso krašto radio stotimis ir tokiu būdu pasieks visą šalį, išskyrus septynias valstijas. Pamokos teikiama veltui; visa kas reikia padaryti, tai užsiregistruoti ir gauti tam tikras instrukcijas, su kurių pagalba geriau suprantama teikiamos pamokos. Pamokos bus duodamos antradieniais ir šeštadieniais.

**ATSISAKĖ SUMAŽINT BAUSMĘ.**

Maskva. — Kaip žinome, neperseni Maskvoje ėjo dar viena „garsi“ „provokacijos byla“. Teista 14 mėnesių, kurių septyniems priteista po 10 mėnų kalėjimo, o kitiems septyniems kiek mažesnė bausmė. Nuteistieji padavė centraliam vykdomajam komitetui prašymą, bausmę sumažinti. Komitetas prašymą atmetė.

**EUROPOJE NERIMAS TEBEINA.**

Londonas. — Austrijos-Vokietijos sąjungos reikalai Europa toli gražu dar nenurimo. Vokietija ir Austrija padarytos sutarties išsižadėti neketa; vienos to, jos dar kitas valstybes į tą savo sąjungą prisidėti kviečia. Todel kai kurie Europos didieji diplomatai bijo, kad dėl to nenukentėtų Europos valstybių unijos sumanymo projektas. Ypač tuo labai susirūpinęs to unijos autorius p. Briand, Francijos užsienių reikalų ministeris. Jis pareiškė, kad Vokietijos-Austrijos mutų sutartis pakertanti jo tą sumanymą, Europos valstybių uniją, vykinti. Taip gi ta minimą dviejų šalių sutartim pradeda domėtis Anglija ir net Jungtinės Valstijos. Šioms Vokietijos-Austrijos sutartis ir gi nepatinka ir gal netrukus ir gi padarys savotiškas delei to išvadas.

**NUBAUDE „UKININKO“ REDAKTORIŲ.**

„Ukininko“ redaktorių p. Dageļų karo komendantas už žinantę 11 nr. nubaudė 2,000 lt. arba 3 mėn. arešto. Numerį konfiskavo. Vėliau komendantas uždėta bausmę 2,000 lt. arba 3 mėn. kalėjimo, Kr. aps. min. sumažino ligi 500 lt. arba 3 sav. kalėjimo.

**VOLDEMARAS PATRAUKTAS TIESON.**

Kovo 15 dienos „Žydu Balsas“ rašo, kad Voldemarus išleista byla už kromas, kai jis buvo min. Skandinavijoje. Esą tardymas šioj byloj baigtas, o byla perduota vyr. Tribunalui.

**EILINIAI LENKŲ SPAUDOS PRASIMANYMAI.**

Vienas Vilniaus lenkų dienraščių šiomis dienomis paskelbė neva pabėgusio iš nepriklausomos Lietuvos lenko straipsnį, kuriame juodžiausiai aparašoma, kaip esą nepr. Lietuvos kankinami lenkai. Tada eiliniais lenkiškos propagandos prieš Lietuvą ir lietuvius žygis, nes šiuo metu Vilniaus krašte net ir aršūs lenkai yra įsitikinę, kad gyvenimas nepriklausomajai Lietuvai yra nepalyginamai geresnis, negu kad okupuotoj Lietuvai.

**KAIMŲ SUSKIRSTYMAS VIENKIEMIAIS.**

1930 m. žemės tvarkymo departamento matininkai išskirstė ir galutinai baigė tvarkyti 300 kaimų su 79,514 ha. žemės ploto, sudarydami 10,847 sklypus, kurie priklausė 7,533 žemės savininkams. Privatų matininkai išskirstė viensėdišais 65 kaimams su 13,421 ha. žemės plotu.

**SUSIZEIDĖ J. JANUSKEVIČIUS, JR.**

SLA. Pildomosios Tarybos narij, izdo globėją, p. J. Januskevičių, patiko nelaimė. Jo sutė, Zofija Januskeviūtė, mums praneša: „Musų brolij Juozuką patiko nelaimė namie: dešinės rankos vidurinį pirštą sutrynė. Dabar jis yra po daktaro priežiūra.“

Musų gerb. izdo globėjui reikiame didelės užuojautos ir linkime kogerčiausiai ir laimingai išgyti.

**MUSĖ PAČIĄ — PATS GAVO KAILIN.**

Baltimore, Md. — Tulas lenkėlis, Jon Kowalski, labai mėgo savo pačielei kailį perti. Ta neiškentus, savo smarkųj vyrėlį apskundė teismui. Teismas gi, išnagrines reikalą, nusprendė, kad Kowalskiui uždėti 10 skaudžių kančių į nugarą, kas ir atlikta. Reiskia, musų savo „mylimą“ pačiule ir už tai pats į kailį gavo.

**GAL PADARYS AMŽINU PREZIDENTU.**

Berlynas. — Vokietija darbuojasi, kad dabartinį prezidentą von Hindenburgą padarius amžinu prezidentu. Tam tikslui reikalingas visų gyventojų-piliečių referendumas, prie ko jau rengiamasi, kuomet Hindenburgas tarnuos laikas, 1932 m., išsibaigs. Pasirodo, kad šis karvedis viso krašto piliečių yra pusėtinai mylimas.

**VILKAI PADEDA LENKŲ VALDŽIAI.**

Mergažery, Varėnos valsė, lenkai isteigė savo mokyklą ir prievarta įsakė siųsti į ją vaikus. Tačiau del pasirodžiusių miškuose vilkų gaujų, aplinkinių kaimų gyventojai bijo leisti į mokyklą vaikus. Del to lenkų valdžia uždėjo žmonėms pabaudų. Kadangi ukio produktai pigūs, žmonės neturi iš ko pabaudų mokėti, tai lenkai licituoja kiaules, vežimus, kailinius, girmas, laikrodžius ir kitą.

**ZIAURI ŽMOGUDYSTĖ UTENOJ.**

Šiomis dienomis Utenoj įvyko šiurpulinga žmogudystė. Šileika, 27 m. amžiaus, kirviu nešinas atėjo ligoninėn savo žmonos atlankyti ir ligoninėj kirviu ją užmušė. Pats šileika po to pasikorė. Liko du našlaičiai, mažai vaikai.

**PRIGERĖ KANALIZACIJOS DARBININKAS.**

Kovo 13 dienos rytą kanalizacijos darbininkas Juozas Germanavičius, 17 m. amž., gyv. Kareivinių pl. 38 nr., iš gatvės nuo kanalizacijos vežė gruzą (žemes) į Vilijos pakrantę prie Zuvų rinkos ir ten pylė. Privataves arti kranto Germanavičius norėjo vežimą apversti, bet beverčiant vežimas nuo stataus kranto paslydo ir arkį su vežimu nutempė į vandenį. Germanavičius begelbėdamas arkį, pats įkrito į Viliją ir prigėrė. Arklys ištrauktas gyvas, o Germanavičius tik lavonas. Beje, policija lavoną ieškodama, plaukė valtimi, bet pakilęs vėtininkai išskirstė viensėdišais 65 kaimams su 13,421 ha. žemės plotu.

## S.L.A. Ekskursinis Konkursas

78.

**110 ORGANIZATORIŲ.**  
SLA. 325 kp., Terryville, Conn., darbuotoja ponija A. Gudaitienė praneša: „Malonėkite ir mane į SLA. Ekskursinio Konkursą organizatorių eilė įrašyti.“ O tos kp. pirm. p. K. Mickevičius, nuo savės organizatorei pal.iki geriausiu pasekmių kelione į Lietuvą ir atgal laimėti. Prie to sako: „Butų smagu, kad musų kuopa laike šio konkurso bent 100 narių pasiektų.“

Viso iki šiol konkurse dalyvauja 87 kuopos su 110 organizatorių.

**ORGANIZATORIŲ RAPORTAL.**

SLA. 203 kp., Sebastopol, Pa., organizatorius, p. J. Galinskas, praneša: „Kovo mėnesį prirašiau tik vieną narij. Musų apylinkėje narius gauti gana sunku, nes siaučia didelė bedarbė. Todel vargiai begale šiu šmet į Lietuvą SLA. lėšomis vykti. Bet ką daryti — stengisius bent tiek naujų narių prirašyti, kad užpildis tas vietas, kurias „pabėgėliai“ paliko.“

—

**JAU TIK DU MĖNESIAI.**

SLA. 325 kp., Terryville, Conn., organizatorė, ponija A. Gudaitienė rašo: „Turij prirašiusi keturis narius. Taip gi gavau septynis pasizadėjimus. Tikiu, kad pavyks ir tuos septynis po SLA. pastoge priglausti. Nors kelionė į Lietuvą ir atgal laimėti ir nesitikiu, bet vis gi šiokią-tokią dovaną laimėsiu. Kogerčiausiai siųskite daugiau aplikacijų! Žinote, jau mažai konkursui laiko beliko. Dabar reikia skubotai padirbėti.“

**PADARYKIT ISTISAS ŠEIMAS SEA. NARIAIS.**

Daugelis musų organizatorių, sušilę, bėgioja pas savo draugus, gimines, pažįstamus bei kaimynus ir kalbina juos prie SLA., didžiausios ir turtingiausios lietuvių apdraudos ir pašelpos organizacijos, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, prisirašyti. Organizatorių darbas sunkus. Ima daug laiko, kol SLA. principus, tikslus ir labai kiekvienam išaiškina. Dažnai, praleidus valandą-kitą, vistiek nepavyksta kaip reikiant išaiškinti ir naują narij „pa-gauti“. Prisieina vėl bėgti pas kitą pažįstamą, ar žinomą lietuvių ir vėl musų darbesiosios bitelės-organizatorius žinomą pasaką atkartoti: „SLA. yra didžiausia lietuvių apdraudos ir pašelpos organizacija. SLA. turi virš 22,000 narių. SLA. yra turtingiausias — turi apie pusantro miliono dolerių. SLA. yra pastovi: teisingai ir greitai išmoka pomirtines ir ligoje pašelpas. Prie SLA. priklausomi visi geri ir dori lietuviai. Prie SLA. priklausyti yra garbė“ ir tt. ir tt.

Be gerb. brolij ir sesuo — organizatoriai! Ar jus teiravutės pas tuos narius ir nares, kurie prie SLA. jau priklausą, jo principus ir naudingumą žilj, pats įkrito į Viliją ir prigėrė. Arklys ištrauktas gyvas, o Germanavičius tik lavonas. Beje, policija lavoną ieškodama, plaukė valtimi, bet pakilęs vėtininkai išskirstė viensėdišais 65 kaimams su 13,421 ha. žemės plotu.

—

**SU JAUNUOLIAIS GERAI SEKASI.**

SLA. Ekskursinis Konkursas nebe virs jaunuolių konkurso. Tai rodo musų organizatorių raportai: veik kožas organizatorius turi daugiau prirašę jaunuolių, negu senesniųjų narių. Prie to, į Centrą ateina iš organizatorių daug atsi-klausimų apie jaunuolių kuopų organizavimą. Išrodo, kad ir patys organizatoriai daugiau jaunuolių prirašymu bei jaunuolių kuopų organizavimu susinteresuoti, negu senųjų narių prirašymu.

Labai gerai. Musų organizatoriai žino, ką daro: jie tarpe jaunųjų lietuvių SLA. idėją skleidžia, jie į musų organizaciją naujas, energingas įegas traukia.

Trumpai sakant, su jaunuoliais laike šio konkurso sekasi geriau, negu buvo manyta. Kol baigsis konkursas, SLA. galės pasigirti keletu jaunuolių kuopų, kaip lygiai ir keletu tukstančių naujų narių.

Visais konkurso reikalais rāšykite: SLA. Konkursas, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

—

prie tos organizacijos, kurioj jie patys priklausų? O jūs gal dar nepadarėte. O reiktų padaryti, nes mes žinoma, kad tuo gaktumėte daug pelnyt. Mes taip gi žinome, kad istisų seimynų prie SLA., palyginamai, mažai priklausu. Jei priklausu vyras, tai pati dar neprisirašius, arba priešingai; jei priguli tėvas ir motina, tai jų vaikai musų organizacijos nariais dar nėra ir jie tuos savo vaikus į kokią „insurance“ kompaniją prirašyti rengiasi.

Jei to dar nepadarėte — padarykit tuojau, sekanciamē kuopos susirinkime visų narių vietai apie tai užklauskite. Tuo reikalaujate taip gi galite ir į namus pas narius nueiti ir pasikalbėti.

Jei bent vienas šeimos narys prie SLA. priklausu, toje seimynoje SLA. principai ir nauda jau yra žinoma. Tokios seimynos visus narius gauti lengviau, negu tuos kurie apie SLA. dar nieko nežino. Padarykit istisais seimynas SLA. nariais!

Pabandykit! Pasekmių bus.

T Ė V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 607 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Priešiuo rašantus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams ugražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugražinimui.

VERTAS APSVAIR- TYMO PASIULYMAS.

Norimė atkreipti skaitytojų dėmesį į telpantį šiame „Tėvynei“ num. (šeštame puslapy) rimtą straipsnį antrašte „Statyba Lietuvoje“. Šio straipsnio autorium yra atsakomingas Lietuvos vyriausybės asmuo. Todėl minima rašini galima skaityti pusiau oficialiu atsiliepimu į Amerikos lietuvių.

Netenka abejoti ir del paties nuosirdumo šiame rašiny kalbamais reikalais. Nes rašinio autorius netik nurodo galimybes Amerikos lietuvių kapitalui Lietuvos statyboje, bet kartu jis siūlo amerikiečiams ir be įdėjimo kapitalo progas užsi- dirbti lengvesnį pragyveni- mą Lietuvoje, negu Ameri- koje, tokioms atvejais, kur Amerikos lietuviai gali pa- naudoti savo prityrimą ir specialybę statyboje ir ki- tuose darbuose, iš kurių bus pašalinti svetimšaliai. Au- torius tikrina, kad šiais me- tais bus geriausia proga amerikiečiams užimti įvai- rias svarbiausias pozicijas Lietuvos pramonės ir vers- lo srity.

Amerikoje industrijos ir pramonės srity įvairių ama- tininkų ir specialistų gyve- nimas su kiekvienais me- tais sunkėja. Kapitalistų sindikatai kasmet vis labiau ir labiau pasunkina pramonininkams konkuren- ciją net paprastų kasdienių reikmenų pardavimo biz- ny. Šiandien paimkime net paprasčiausį koloniališkų (grocery) prekių biznį ir tai sutiksime tokią piniginių sindikatų įkurtų krau- tūvių konkurenciją, kad pavieniam biznieriui jau be- veiki negalima atsilaikyti. Industrijoje kasdien tobul- lėjanti mašinerija išmeta iš darbo išsilavinusius amati- ninkus ir jie pasidaro vi- siškai neberekalingi Ame- rikoje. Todėl šie Ameri- koje vos pradžios vidur- amžio sulaukęs kad ir la- biausiai prityręs amatinin- kas jau skaitomas „perse- nusiu“ ir darbo gauti nega- li. Kaip amatininkams, taip ir su mažu kapitalu biznieriams Amerikoje gy- venimas kasmet sunkėja.

Todėl labai verta Ameri- kos lietuviams pagalvoti apie tas galimybes Lietuvos ekonominiame gyvenime, ku- rios atsidaro del įvedimo įstatymo, prašalinančio sve- timšalius iš įvairių darbų Lietuvoje. Industrijos ir pramonės srityse gerų ama- tininkų ir specialistų Ame- rikos lietuvių tarpe rasime nemažą. Labai teisingai minėto rašinio autorius pas- tebi, kad įvairiems specia- listams ir verslamoninkams kita tokią proga užimti Lie- tuvoje svarbiausias pozicijas negreit pasitaikys — gal niekuomet kitos tokios progos nebus.

Gaila, kad šiuo tarpu ne- galima galutinai pasakyti kaip tas Lietuvoje įvedamas įstatymas, šalinantis sve- timšalius iš darbų, žiuri į tuos Amerikos lietuvius, kurie jau priėmę Jungtinių Amerikos Valstijų piliety- bę. Ar tie Amerikos lietu- viai einant minimu įstaty- mu skaitomi taip pat sve- timšaliais, ar jiems kokios išimtys ir lengvatos pada- romos? Butų geistina, kad minimo rašinio autorius ga- limai artimiausioje ateity ir šį klausimą pilnai nu- šviesintų.

Kadangi su sekamo sau- sio mėnesio 1 d. visi sve- timšaliai bus prašalinti iš darbų Lietuvoje, tai norin- tiems Amerikos lietuviams įsikurti Lietuvoje geriausia proga šią vasarą aplankyti Lietuvą ir vietoje susipa- žinti su esama padėtimi. Pilnai patirti visas galimy- bes ir gyvenimo sąlygas te- galima tik asmeniniai atsi- lankiusi Lietuvoje. Visi to- kie norinti iširti siulomas Lietuvoje apsigyvenimo progas, siemėt turi galimyb- sės smagiai ir be jokio ke- lionės vargo aplankyti Lie- tuvą su SLA. Ekskursija, kuri išplauks iš New Yorko gegužės 27 d. dideliu ir gražiu Cunard Linijos laivu „Lancastria“. Kurie čia kalbamu reikalui ankščiau nuyks Lietuvos, tie turės didesnį pasirinkimą progų. Patogiausias laikas tokiu reikalu vykti Lietuvon pa- vasary, nes yra proga Lie- tuvos gyvenimą patirti pa- čios darbymetės metu.

Kiekvienam bent kokią specialybę pasiekusiam Ame- rikos lietuviui verta su- atatinkama dome perskaityti „Statyba Lietuvoje“, rašinį ir taip pat verta rim- tai pagalvoti apie siulomas progas Lietuvos ekonomi- niame gyvenime. Be to, ver- ta ir pinigingsiems Ameri- kos lietuviams rimtai pa- studijuoti galimybes įdėti savo kapitalą į statybą Lie- tuvoje.

KLAIDINGAS KELIAS.

Daugelis žmonių nežino, ar nenori žinoti, tos gyveni- mo teisybės, kad veidmai- nystės, neteisybės ir esamos padėties falsifikavimo ke- liu netoli tenuėsi. Nevel- lėjanti mašinerija išmeta iš darbo išsilavinusius amati- ninkus ir jie pasidaro vi- siškai neberekalingi Ame- rikoje. Todėl šie Ameri- koje vos pradžios vidur- amžio sulaukęs kad ir la- biausiai prityręs amatinin- kas jau skaitomas „perse- nusiu“ ir darbo gauti nega- li. Kaip amatininkams, taip ir su mažu kapitalu biznieriams Amerikoje gy- venimas kasmet sunkėja.

Todėl labai verta Ameri- kos lietuviams pagalvoti apie tas galimybes Lietuvos ekonominiame gyvenime, ku- rios atsidaro del įvedimo įstatymo, prašalinančio sve- timšalius iš įvairių darbų Lietuvoje. Industrijos ir pramonės srityse gerų ama- tininkų ir specialistų Ame- rikos lietuvių tarpe rasime nemažą. Labai teisingai minėto rašinio autorius pas- tebi, kad įvairiems specia- listams ir verslamoninkams kita tokią proga užimti Lie- tuvoje svarbiausias pozicijas negreit pasitaikys — gal niekuomet kitos tokios progos nebus. Pažvelgus į kai kurias

bolševikų veidmainybes ir visuomenės apgaudinėjimus tiesiog reikia stebėtis, kad suaugę žmonės nesigėdi to- kias nesąmones kalbėti ir spaudoje skelbti. Štai pa- imkime tik du pavyzdžius iš paties Susivienijimo gyve- nimo.

Visi žino, kad po praeito SLA Seimo bolševikai su didžiausiu trukšmu apleido Susivienijimą ir pradėjo kurti savo „darbininkšką susivienijimą“. Kai kurio- se SLA kuopose buvo bol- ševikiškos valdybos ir kuomet SLA nariai nesutiko nesijusti savo mokesnių į teisėtą SLA Centrą ir pa- sipriešinę dėtis prie bolševi- kū organizuojamo „susivi- enijimo“ išsirinko teisėtus kuopų valdybas, tai tokiu budu persiorganizavusias SLA kuopas bolševikai pradėjo skelbti „pabėgė- liais“. Jie ir po šiai dienai teisėtus SLA kuopas skel- bia kokiais ten „pabėgė- liais“ ir „atsiskyrėliais“, nors tikrenybėje patys to- kiais yra. Šiandien jie nėra net SLA nariais, nes už nemokėjimą mokesnių į or- ganizaciją tapo išbraukti, bet jie randa galimę teisė- tus SLA narius vadinti „pabėgėliais“.

Arba vėl paimkime SLA 57 kuopos iš Worcester, Mass., buvusios bolševikiš- kos valdybos manevrą. Kuomet šios kuopos bolše- vikiška valdyba susiškauks savo pasekėjus į kuopos su- sirinkimą tuojau po SLA Seimui nutarę nesijusti mo- kesnių į Centrą ir užgyrė b o l š e v i k i š k o „susivienij- mo“ organizavimą, tai iš- tikimui SLA konstitucijai ir Seimo nutarimams SLA 57 kuopos nariai išsirinko teisėtą valdybą ir sutvarkę kuopos reikalus pradėjo vėl teisėtai funkcionuoti kaip SLA kuopa, tai ir šiuo at- veju bolševikai skelbė SLA 57 kuopą „pabėgėliais“. Ne- gana to, jie vardu SLA 57 kuopos rengė visokias pra- mogas, laikė susirinkimus ir iki šiol bolševikai laikosi kelių tukstančių dolerių vertės SLA 57 kuopos tur- tą.

Galų gale SLA 57 kuop- os valdybą ir visiemis nariams reikalaujant, Pildo- moji Taryba patraukė bolševikus teisman, reikalaus- jant, kad jie gražintų SLA 57 kuopai jos pagrobų tur- tą ir išduotų sąskaitas iš su- rinktų 57 kuopos vardu pi- nigų sumų. Reikalavimas, nes ir SLA konstitucija nusa- ko, kad pavienis SLA na- rrys negali pasisavinti Susi- vienijimo ir jo kuopų jokio turto. Tačiau bolševikiški visuomenės apgaudinėtojai šaukia savo lapuose, kad esą „fašistai“ juos užpuolę ir prašo SLA narius prieš- taj protestuoti, nes esą „tai e i k v o j i m a s o r g a n i z a c i j o s t u r t o“. Kuomet bolševikai pasisavina kelių tukstančių dolerių SLA kuopos tur- tą, tai jų supratimu nėra orga- nizacijai skriaudos, bet kuomet organizacija eina teisėtu keliu organizacijos tur- tą atgauti, tai jau „e i k v o j i m a s o r g a n i z a c i j o s t u r t o“.

SLA reikalų tikrąją pa- dėtį bolševikai falsifikuoda- mi ir tuo budu visuomenę apgaudinėdami, jie tikisi susirasti SLA narių tarpe durnelių, kurie tikės bolše-

vikams ir savo sunkiai už- dirbtus centus mokės į jų bedugnį kišenių. Tačiau tie visuomenės apgaudinėtojai turi atminti, kad visuomet net ir kvailiausius žmones niekas negalėjo ir negalės apgaudinėti. Su laiku ap- gaudinėjami žmonės susi- pranta ir apgaudinėtojams tinkamą nuosprendį išneša. Juo daugiau bolševikai ope- ruos visuomenės apgaudinė- jimais, juo greičiau jie pri- lips liepto galą ir juo efek- tingiau apsivalys Amerikos lietuvių visuomeninis gyve- nimas nuo rusiško bolševiz- mo destruktyvių užmačių.

REDAKCIJOS PASTABOS

BOLŠEVIKAI PATRAUKTI ATSAKOMYBĖN.

Worcesterį einantių savait- raštis „Amerikos Lietuvis“ praneša sekamą žinią:

„Wocesterio bolševikai, kadaise buvę SLA 57-tos kuopos valdyboje, traukiami teisman už jų padarytus su- lerystus. Juos traukia SLA Centras, kurį atstovauja adv. Bagočius. Mat, jie nebepr- klausydami prie SLA 57-tos kuopos pasisavino jos knygy- na vertės keleto tukstančių dolerių ir visas kuopos kny- gas; rengė visokius parengi- mus vardu SLA 57-tos ku- opos, o pinigus pasilaikė sau. Tą visą matant, naujai iš- rinktoji 57-tos kuopos valdy- ba negalėjo kentėti, ir todėl ji kreipėsi į SLA Centrą, kad jis padarytų su smurti- ninkais tvarką ir atimtų iš jų Susivienijimui priklausan- tį turtą. Tas kuopos reikal- vimas buvo išpildytas ir Centro raštininkė Jurgelutė- itekė smurtininkams raštą, kuriame buvo reikalaujama gražinti Susivienijimo turtą ten, kur jis priklauso. Tačiau bolševikai to nepadarė ir jie turto dar negrąžino ir užtai dabar jie yra kviečiami ant 20 dienos kovo mėn. stot į teismą Suffolk pavieto, Bos- tone.“

Oficialių žinių neturime kuo baigėsi įvykęs kovo 20 d. bol- ševikų tardymas teisme. Iš neoficialių žinių patyrėme, kad tuo tarpu išleido teismas už- draudimą bolševikams naudoti SLA 57 kuopos turtą. Byla dar nebaigta.

Niekam nėra malonumo ta- rytis po teismus. Tačiau kitos išėties negalima surasti, ku- met bolševikai neprisilaikydami jokio žmoniškumo, net ne- budami SLA nariais, naudoja organizacijos vardą ir pasigro- bė laikosi jos turtą. Kartą ant visados reikia parodyti bolše- vikams, kad Amerikoje yra į- statymai, kurie apsaugoja or- ganizacijų turtą ir kad tokie sauvaiavimai, kokiais pasižy- mi bolševikai, tų įstatymų draudžiami. Pildomoji Tary- ba gerai padarytų, kad ir kitų S. L. A. kuopų bolševikų pagrob- tą turtą neatidėliojant steng- tųsi atgauti tokiu budu.

LAUKIA PERVERSMO LIETUVOJE.

Chicago „Draugas“ paklau- sęs: „Kas nuvers Lietuvos vy- riausybę?“ ir pats atsako se- kiamai:

„Iš Kauno gauname žinių, jog Tubelio vyriausybė pa- vojui. Universiteto studen- tės padarė protesto eiseną prie kalėjimo. Ten uždaryti studentai. Jie sumiti dau- gumo už tai, kad tremia- miems į Varnius, savo drau- gams, pareiškė užuojautos. Policija išsigando mergaičių. Ko gero gali užvaldyt kalėji- mą, gali kilt revoliucija.“

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3147 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduoti antrašu.

LIGŲ SPEJIMAS BE EGZAMINAVIMO.

Rašo Dr. A. Montvidas.

Šitame straipsny noriu paaiškinti, kaip ne- protinga yra bandyti sužinoti savo ligą be at- silankymo pas gydytoją. Dar neseni laikai, kuomet tuli daktarai gydydavo per laiškus. Tu- li žmonės ir dabar dar aprašo savo ligą ir pa- siūnia gydytojų, kad jis išspręstų ją ir pasiū- rytų receptą. Tuli nusiperka knygas apie svei- katą ir iš jų sprendžia savo ligas. Kitiems draugai ir giminės ligas išspėja ir gydymą pa- taria.

Aš bandysiu įrodyti, kad viskas tas yra humbugas ir savęs apgaudinėjimas; kad vien- tėlis sveikatos dalykų meisteris, ligų spėjas ir gydytojas yra medicinos daktaras, kuris turi su ligoniu asmeniškai pasimatyti ir jį iš- egzaminuoti. Jei reikalingi kokie specialiai ty- rinėjimai, jis turi ligonį pasiųsti tinkamom la- baratorijon arba ligoninėn.

Gydytojas ligonį apžiūrėjęs ir su juo pasi- kalbėjęs net be jokių egzaminavimų daugiau apie jo sveikatą žino, negu galima būtų apra- šyti trumpojo knygoje. Pasimatymas ir pasikal- bėjimas aiškiai įrodo, kokie egzaminavimai bus reikalingi, dažnai net pačią ligą parodo.

Imkime tokį ligonį, kuris pats nuvyksta pas gydytoją. Vien iš jo eisenos jau galima šis tas išspęsti. Jeigu jis tiesus, žengia smar- kiai ir gyvai, galima manyti, kad jo liga men- ka. Susilenkęs, lėtai ir atsargiai žengiantis li- gonis rodo, kad jo sveikata suirusi. Turintieji klube seną džiovą bando ligotojo sąnario neju- dinti ir eina šluobdami. Tuos ligos, pav., ta- bes darsalis, paralydis agitans, vienos kojos paralyžas, kiekviena pasižymi savotiška eiseną. Vadinas, jau vien ligonio ėjimas pas gydytoja gali šį tą pasakyti.

Kuomet ligonis yra tokiame stovy, kad ga- lima su juo pasikalbėti ir jis gali į klausimus atsakyti, pasidaro galimybė ir jo protą šiek tiek iširti. Klausianties ką ligonis sako ir kaip jis sako, nesunku išspęsti jo inteligentiškumą. Vienokios ar kitokios rūšies beprotystė daž- niausiai patiriama iš pasikalbėjimo. Isterikai irgi pas gydytoją ima arba verkti, arba be prie- žasties juoktis, rėkaukti, klykti, o kartais sumano ir apalpti. Neurastenikai paprastai ateina skurdžiai apsirėdę, nusiminę, pilni nedrasos ir kaip pradeda pasakoti apie savo nesveikata, tartum žirniai iš puodo pabiro: visokių viso- kiams suirimai, baimės, susirupinimai, netikė- jimas pasveikti, gero daktaro nerandimas, kuris

ligą išpėtų ir tt. Tyrinėjimas kartais parodo, kad isterija arba neurastenija paeina iš kokios nors svarbios ligos, bet dažniausia ne.

Iš veido išraiškos irgi galima matyti ligo- nio protinį stovį. Beprasmiškas, isteriški grimasai rodo inteligentiškumo stoką. Iš veido dažnai galima išskaityti, ar ligonis kenčia skausmus, ar jis yra susirupinęs, nusiminęs. Veido spalva gali išsųk pasakyti, kad ligonis serga tulžies arba kepenų liga. Lyg pabrinku- si ir raudona veido oda su stikliniu akių švitė- jimu paprastai rodo, kad neretai turi karščio. Išlyškęs veidas neretai kalba už aplamos svei- katos silpnumą arba buvimą kokios nors silp- ninančios ligos. Pabliuręs, kvolduotas veidas rodo, kad ligonis yra buvęs daug diktesnis. Pajuodę paakiai kalba už tai, kad ligonis ken- čia miego arba maisto badą del atsiradusios ligos. Iš veido galima pažinti jo paralyžą, pik- tojo mėšlungio atsiradimą, adenoidų peraugimą ir kelias kitas ligas. Tulose ligose veidas tam- pa išbertas (skarlatina, timai, raupai ir kt.). Ant veido dažnai pasireiškia odos džiovia, ekze- ma, sifilio bėrimai, spuogai. Gydytojas pama- tęs ligonio veidą, dažnai gali pasakyti ligą be tolesnių egzaminavimų. Veido ir vokų išpur- pimas jam kalba, kad reikia tyrinėti inkstus ir širdį.

Kuomet ligonio drabužiai išrodo perplatus jam ir pats jis išrodo sumenkėjęs, o dar pasi- sako svarume nupuolęs, gydytojas tuoj nu- sprendžia, kad reikia tyrinėti ar nėra šių ligų: džiovos, cukrinės ligos, piktosios bekraujės, vē- žio, skrandžio opos.

Vienas ligonis gali išrodyti persenas, kitas perjaunas del savo amžiaus. Yra žmonių, kurie greitai išrodo seni, kiti gi, rodos, niekad nepa- sensta. Kuomet ligonis išrodo jaunesnis, negu jo metai rodo, galima spėti, kad jis tinkamai užsilauko: pasilis, gerai maitinasis, nesurūpina, negirtuokliauja, nėra daug sirgęs. Sužinojus žmogaus amžių ir pažvelgus į jį, galima daug pasakyti apie jo sveikatą.

Nusiēmė ligonis kepurę ir tuoj matai, ko- kius jis plaukus turi ir kiek jų. Jeigu galva nuplikusi lopais, tuoj manai, kad jis gali turėti sifilį. Jei jis turi lupus erythematosus (odos džiovą), psoriasis arba net paprastų pleiskanų, irgi galima tuoj patųmti.

Pastebėjimas gūžy ant kaklo veda prie min- ties apie jų džiovą. Kaklo priešaky liaukų pa- didėjimas, kuris sudaro lyg paukščio gūžį, rodo į goiterio buvimą. Jeigu akis arba akys yra atsikišusios, jau aišku, kad tai pavojingas goi- teris.

(Daugiau bus)

šimt Universiteto studentų gabi- ni nuvertsi Lietuvos vyriausybę. Bet mums rodos, kad tai perdrūsus įsitikinimas. Paga- liau, nei vienas demokratinio nuštatymo žmogus į jokius perversmus netiki ir visokių draudimą bolševikams naudoti SLA 57 kuopos turtą. Byla dar nebaigta.

Niekam nėra malonumo ta- rytis po teismus. Tačiau kitos išėties negalima surasti, ku- met bolševikai neprisilaikydami jokio žmoniškumo, net ne- budami SLA nariais, naudoja organizacijos vardą ir pasigro- bė laikosi jos turtą. Kartą ant visados reikia parodyti bolše- vikams, kad Amerikoje yra į- statymai, kurie apsaugoja or- ganizacijų turtą ir kad tokie sauvaiavimai, kokiais pasižy- mi bolševikai, tų įstatymų draudžiami. Pildomoji Tary- ba gerai padarytų, kad ir kitų S. L. A. kuopų bolševikų pagrob- tą turtą neatidėliojant steng- tųsi atgauti tokiu budu.

LAUKIA PERVERSMO LIETUVOJE.

Chicago „Draugas“ paklau- sęs: „Kas nuvers Lietuvos vy- riausybę?“ ir pats atsako se- kiamai:

„Iš Kauno gauname žinių, jog Tubelio vyriausybė pa- vojui. Universiteto studen- tės padarė protesto eiseną prie kalėjimo. Ten uždaryti studentai. Jie sumiti dau- gumo už tai, kad tremia- miems į Varnius, savo drau- gams, pareiškė užuojautos. Policija išsigando mergaičių. Ko gero gali užvaldyt kalėji- mą, gali kilt revoliucija.“

GENGSTERIZMŪ PASILAI- KANTIS BOLŠEVIZMAS.

Susimovė už vadovybę ir šil- tesnes vietes Amerikos lietu- vių bolševikų vadai, išduoda daug įdomių slaptųjų iš bol- ševikų veikimo. Matyt nuvai- tės padarė protesto eiseną prie kalėjimo. Ten uždaryti studentai. Jie sumiti dau- gumo už tai, kad tremia- miems į Varnius, savo drau- gams, pareiškė užuojautos. Policija išsigando mergaičių. Ko gero gali užvaldyt kalėji- mą, gali kilt revoliucija.“

tam komitetui neleidžia per jų pačių leidžiamą laikraštį „Laisvė“ dalykų paaiškinti, todėl jie leidžia atskirą vienkartinį lei- didžią, kuriame iškelia žydųjų diktatūros šlykštybes. Taip va- dinamoji „partijos linija“, ku- rią vyriausiai sudaro New Yorko žydėliai, tiesiog gengsteriz- mo budu stengiasi palaikyti sa- vo pozicijas ir išnaudoti rusi- ko bolševizmo nuodais užskre- tusius darbininkus.

Pirmiausiai pasakoma, kad Amerikos lietuvių komunistų partijoj priguli nepilnai pus- antro šimto, kad daugelis lie- tuvių arba išmesti iš partijos, arba patys neišlaikydami žyde- lių teroro apleido partiją. To- liau pasakoma, kad partijos centras pareikalavo sau 10 nuoš. peno nuo visų lietuvių bolševikų parengimų. Toliaus centras reikalavo pavesti par- tijos kontrolėn visą „Laisvės“ B- vės turtą ir tuo tikslu turė- jo buti išrašyta New Yorko žy- deliam 51 nuoš. visų bendro- vės sėry. Žydėliai spaviedojo bolševikų lapo redaktorius ir darbininkus, reikalavo puspen- kioliktū tukstančių dolerių iš „Laisvės“ įstaigos, buvo už- draudę rinkti aukas ir reikala- vo „Laisvės“ B- vės lėšomis lei- sti kitu du laikraščiu: žydy ir ispanų kalbomis.

bet įdomiausia ta vieta, kur pasakojama, kad bimbino tipo bolševikai žemiausios rusies gengsterių aktais naikina savo priešus, nepasiduodančius jų kontrolėn bolševikus. Esą pats Bimba pasigyres, kad apie pu- šis metų tgal vieno svetimkal- bių laikraščio leidėjai nenorėjo pasiduoti partijos kontrolei, tai buvo pasiūsta burys štarčių vyrų iš „defense corps“ ir kad

„davė, tai ištaškė ir tuos opor- tunistus ir jų spaustuvę“. To- del dabar pruseikiniai sako, kad bimbino tipo gengsteriai su- daužė spaustuvę ir sumušė laik- raščio leidėjus paskelbė, kad tas laikraštis be partijos kon- trolės negalės išsilaikyti. To- liaus pruseikiniai sako, kad Bimba štai kaip grumojęs „Laisvės“ šėrininkų suvažiavi- mu, jei nebut jokiomis k'to- mis machinacijomis pasiekęs laimėjimo:

„O jeigu neduosime, tai su- vaziavime kilis didelės muš- tyinės, didelis krauju pralie- jimas, nes jie nutarė turėt su- mobilizuotus savo „defense corps“ („apsigynimo bu- riu“), ir jei tik pasirodys, kad jų direktorių sąrašas ne- praėina — padarys puolimą, stengsis užgriebt knygas, suskaldyt kai kuriems galvas ir išardyt suvažiavimą.“

# JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO  
LIETUVIŲ AMERIKOJE  
JAUNOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,  
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,  
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,  
O dirbk, idant neiš užsigeit ir ant nieko.  
KUDIRKA.

## Sveiki New Britain'o Jaunuoliai!

SLA. 4-to Apskričio jaunuolių organizatoriaus, p. J. Januševičiaus, Jr., pastangomis neperseimai New Britain'e, Conn., suorganizuota jaunuolių kuopa, kuriai Centras davė numerį 368. Kadangi suorganizuoti darbas veda sumaniai ir planingai: garsinta vietiniuose amerikų laikraščiuose ir pirm kuopos sutvėrimo jaunimas supažindinta su S. L. A. principais, tai ir organizavimas šios kuopos pavyzdinai pavyko: labai trumpu laiku į kuopą gauta virš 50 jaunų ir energingų berniukų bei mergaičių — gerų ir patriotingų čia gimusių jaunuolių.

Kuopa jau laikė kelis susirinkimus, kur pasireiškė pas jaunuolius daug upo ir energijos SLA. ir lietuvių labai dirbti. Jau pirmuose susirinkimuose pasirodė oras organizuot besbolės jautką, tvirt orkestrą, rengt balių ir kt. gražius darbelius dirbti.

Į šio jau ir reikia suprasti, kad S. L. A. 368 kp. stovja greta suaugusiųjų narių dirbti, idant mūsų organizacijos prestižą kėlus, idant lietuvių vardą tarpe svetimtųjų tinkamai garsinus.

Kuopa išsirinke valdybą iš labai darbščių ir tikrai lietuviškų idėjų narių, kurių tarpe ypatingai pažymėtini kuopos pirm. A. Kvedas, fin. rašt. V. Vitkauskas ir organizatorė p-lė A. Petruškevičiūtė.

Šiai jaunai, energingai dirbt pradėjusiai kuopai mes linkime geriausių pasekmių! Mūsų jaunieji broliukai ir sesutės lai dirba SLA. ir lietuvių labai pagal savo geriausią supratimą ir įsitikinimą! Lai jie visuomet ir visur prisimena, kad but lietuviu ir SLA. nariu yra garbė. Del tos garbės ir del visos lietuvių tautos labo lai juose ta ugninčioji, jauna lietuvių energija ir neužges- ta!

Dar kartą: sveiki New Britain'o jaunuoliai! Lai jūsų darbeliai ir jūsų vardas per visą mūsų organizaciją nuskamba!

## "Mirštantieji"

Prof. M. Biržiška savo kalboje, pasakyoje "Vienybės" poseiminėje vakarieneje, kovo 8 d., išsireiškė, kad kai jis vykęs į Ameriką, tai nekuriu Lietuvos žmonės (reikia suprasti didžioji inteligentija) jam sakė, jog ponas profesorius čia atvyksta mirštancijų pasizūreiti...

Šita Lietuvos inteligentijos nuomonė sukrato kožną Amerikos lietuvių, nes išnykti trečdaliui visos tautos, tai jau skaudus pasireiškimas.

Tačiau pasizūreikime į save ir pasiklausime: ar mes, išties, baigiame mirti, ar ta mirtį mums pranašauja tik tie žmonės, kurie toli nuo mūsų gyvena ir mūsų gyvenimo neseka? Tai patį diskusijoms ir studijoms tema; apie tai, juk, galima tomų-tomus knygų prirašyti. Tačiau aš šiuo reikalu tik keletą žodžių tetarsiu.

Visųpirma, jei mes į save žiūrėsime kai kurių Lietuvos didžiųjų inteligentų ir laikraščių akimis, tai mes netik mirsime, bet jau dabar mirę esame... Juk tulas Lietuvos inteligentas ir dabar mus jau ne lietuviams, bet tik „aukso maišais“ te- vadina... Jų nuomone, nekaltant apie lietuvių, mes, besivaikydama paskui dolerius, kultūringame, idėjų ir bi kokių principų visai esame nustoje... Juk už- tenka tik pavartyti Lietuvos laikraščius. Ten apie mūsų kultūrinis darbus (saky- sim) kad ir labai įspudingai praeitais me- tais Vytauto Didžiojo jubilėjus minėj- ma), apie tai, kad mes Amerikoje pro- fesionalų turime daugiau negu Lietuvo- je, kad Lietuvos operai esame davę žy- miuosius artistas, keletą diplomatų, kad mūsų jaunimas turi progų išėiti ir išėina augstuosius mokslus ir dirba ne vien lietuviams, bet visam kultūringam pasauly- niui, kad mūsų jaunoji gėntkartė vis la- biau ir labiau lietuviškesėja ir kad su ta idėja į platų pasaulį žengia — Lietuvos spaudoje nerasia. Tiesa, apie Ameri- kos lietuvių bloguosius darbus — žmog- žudystes, girtuoklybę, perskyras ir kt. Lietuvos laikraštiniškai pasistengia savo skaitytojus ir podraug inteligentiją pla-

čiai painformuoti. Todėl, tokio akimis į mus žiurint, neįstaba, kad kai kas Amerikos lietuviams mirtį pranašauja...

Taip gi Lietuvos spauda ir inteli- gentija labai skaniai kalba tik apie mu- sų dolerius. Bet... palikime jiems tuos mūsų dolerius suskaityti. Mes gi žino- me, kad Amerikos lietuvių, begalinių sunkiose aplinkybėse bėkovo dami, jau- čiasi ant pasaulio viršūnės užsėde. Ame- rikos lietuvių, kaip tokie, tik pastaru- ju dešimtmėčiu pradėjo gyventi. Mūsų jaunimas tikrais lietuviams dar tik dabar pradeda jaustis. Tas pats mūsų jaunimas tėvynės labui dirbti ir gi vos tepra- deda. Ir dirba visokiais būdais — daile, mokslingumu, sportu ir net kumštimi. Tiesa, taip pageidaujamyj dolerių į Lietuvą kiek mažiau iš Amerikos plau- kia. Bet tam gali but ir priežasčių: gal tie „aukso maišai“ jau išsisekė; gal tie „aukso maišai“ vienas-kitas įsteigtas fabrikas Lietuvoje neblogoi sukasi; gal todėl, kad stipriai remiamos labdarybės organizacijos pusėtinai gyvuoja, kad amerikiečių pinigais palaikomi laikra- ųčiai gerai egzistuoja. Sakau, gal... Bet kai tik bus reikalo, mes su savo dole- riais ir vėl Lietuvoje busime.

Trumpai kalbant, pareiškimas, kad mes jau mirštame yra labai klaidingas ir mus tiesiog įžeidiantis. Juk ir mes su atgavimu Lietuvai nepriklausomybės atgimėme ir pernai, Vytauto Didžiojo metais, užsigrudinome. Todėl jei lietu- vių atgimimo dvasia gyvuoja visoje lietu- vių tautoje — ji gyvuoja ir tarpe ame- rikiečių. Ir jei ta galingoji lietuvių dvasia iš lietuvių išnyks bendrai ir lietu- viams reiks iš šio kultūringojo pasaulio prasišalinti, tai Amerikos lietuviai bus paskutinieji, nes mes gyventi, o ne mirti rengiamės!

## KAS GALI SUPRASTI MANO JAUSMUS?

Aš esu gimęs ir augs nedideliame Conn. valstijos miestely. Jau baigia 17-tus metus ir esu vyriausia šeimoje. Mes gyvename tarpe lietuvių, tai lietuviškai kalbu gana gerai, nors skaityti ir rašyti mažai temoku. Kai mokiau lietuviškoje mokykloje — neblogoi sekė- si. Gaila, kad ta mokykla jau uždariusi — bučiau gerai lietuviškai rašyti ir skaityti išmo- kus ir dabar savo tėveliams, kurie rašyti ne- moka, galečiau laiškus į Lietuvą pas jų gim- nes nurašyti — svetimiems mano tėvelių slap- tybių nereikėtų žinoti.

Mūsų kaimynas skaito, kaip mano motina vadina, „gazietą“; jo moteris, mat, priklauso prie SLA. ir gauna organą „Tėvynę“. Nuėjus pas kaimynus, ir aš dažnai „Tėvynę“ paska- ičiau; ypač man patinka „Jaunimo Keliai“, kur įvairių žinučių apie jaunimo veikimą randu. Suradau žinučių ir iš mūsų miesto. Rašoma, kad čia jaunimas veikia ir yra susirašęs, kaip jie vadina, į „Juniors League“. Tai SLA. jau- nuolių skyrius, prie kurio priklauso tiek visi mano pažįstami jaunuoliai — mergaitės ir ber- niukai. Žinau, kad šitas jaunimas užsiima gra- žiais darbeliais: rengia gražius šokius, pasi- linksminimus, vaidinimus; rengiasi sporte da- lyvauti. Andai mačiau net to jaunimo paveik- lą laikrašty idėta. Norėtušai ir man su tais ja- nuoliais buti. Prašiau savo mamytės, kad ji man leistų prie tos jaunuolių lygos prisirašyti, bet mamytė pareiškė nepasitenkinimą. Sako, jai kunigas sakęs, kad prie tos organizacijos priklausyti nevalia. Mamytė klausio kunigo ir man neleidžia prisirašyti. Bet, kaip ponias D., mūsų kaimynė, aiškina, tai mūsų klebonas yra perdidelis saumylis: jis nenori suprasti lietu- vių organizacijų svarbos, todėl jis geriau vely- tu, kad lietuvių jaunimas niekur nepriklausy- tu.

Aš esu nelaiminga mergaitė; nelaiminga del to, kad negaliu buti su savo broliukais ir sesutėmis lietuviams vienoje organizacijoje ir skykiu su jais veikti ir vis geresne lietuvaite darytis.

Ar gerai daro mano mamytė ir tėvelis ne- leisdami man prie SLA. jaunuolių priklausyti? Ne, jie mane skriaudžia. Jie slėgia mano jau- ną širdelę, skirdami iš lietuvių jaunimo tar- po. Juk aš nekaltu, kad esu gimus, kad jau- na ir kad noriu savo jaunyste taip, kaip ir ki- ti jaunuoliai, gėrėtis ir tą jaunystę maloniai branginti.

Ir kam aš galiu savo jaunumus išlieti? Kam galėsiu pasiskusti? Mamytė su tėveliu mane ne- supranta; broliukas ir sesutė, kurie už mane jaunesni, ir gi mano jaunų bei troškimų dar- nežino. Geriausia mano širdies užteržta jai ponias D. Ak, kad aš tokią mamytę, kaip po- nias D. turėčiau! Laiminga aš bučiau!

Ar yra ir daugiau tokių nelaimingų jau- nuolių, kaip aš? O gal tik aš viena tokia ne- laiminga visame pasauly?...

Marytė.

J A U N U O L I A I

Šiuo prašome visų jaunuolių rašinti „Jaunimo Keliuose“ apysakėlių, pasakė- lių, eilių, juokų, galvosūkių bei šiaip įdo- miųjų rašinėlių. Taip gi būtų malonu, kad jaunuoliai mums pranešintų žinėlės iš sa- vo gyvenimo: parengimų, sporto, pasižy- mėjimų ir tt.

## „PRISIKELE IŠ NUMIRUSIŲ“ (Juokinga Pasakėlė)

Kartą tėvelis man papasakojo sekamą pa- sakėlę:  
Lietuvoje tulas klebonas kas šventadienis per savo pamokslus parapijonams sakydavo: „Nekraukite turtų, nes juos kandės suėda. Ge- riaus savo turtus bažnyčiai aukokite, o už tai po mirties laimingi busite“.

Prisiklausę kunigo pamokslų, žmonės, kur- tik sugriebdami kokią kapelėlę vis nešė ir ku- nigui aukoję. Bet kunigas tų pinigų ir dangų nenusinėšė ir už tulo laiko prisikrovė pilnas kišenes.

„Ką daryti? Kur pinigų dėti?“ — galvojo kunigas.

Pagaliau sugalvojo. Kadangi tamsūs žmo- nės už vis labiausiai bijo numirėlių, tai kunigas sugalvojo pinigų supilti į grabą ir palai- doti.

Sugalvojo ir padarė. Nupirko jis gražų grabą, supylė į jį visus piginus, užkalė ir, auk- sinėmis raidėmis užrašė „Numiręs ir palaido- tas“, grabą nunešė ir padėjo bažnyčios sklepe. „Palaidojus“ tą „numirėlį“, kunigui vis ru- pėjo pažūrėti, kas su tuo grabu nutiko. Todėl jis veik kasdien eidavo į sklepą ir tą grabą lankydamo.

Pastebėjo tai vargonininkas su zakristijo- nu.

„Kas ten taip dažnai eina?“ — klausė vienas kito.

Viengrą dieną vargonininkas su zak- ristijonu susitarė reikalą ištyrti. Jie nuėjo į sklepą ir rado grabą su užrašu: „Pažiuirekim, kas čia toks palaidotas“, — sakė zakristijonas.

„Gerai, pažiuirekim“, — atsakė vargonin- kas.

Atidarė grabą, įjėdavo vos neapalpo: tiek daug pinigų jie ten pamatė!

„Prikelkim tą numirėlį“, — sumanė vargo- nininkas.

„Prikelkim“, — pritarė zakristijonas.

Tuojuo jėdavo atsinešė maišą, išuštino gra- bą ir ant jo viršaus užrašė: „Numiręs prisikė- lė iš numirusių ir nužengė į dangaus karalys- tę“, ir abu su pinigais dingę.

Sekamą dieną, kai kunigas atėjo mišų lai- kyti, rado žvakės nedegtas ir vargonai negrojo. Išsyk jis nesugalvojo, kamė dalykas, bet nu- bėgęs į sklepą, suprato kas atsitiko...

Pranutė Kazlauskaitė.

## UZ JURIŲ MARELIŲ AUG' MANO MERGELE.

(Kaip girdėta dainuojant eigonus, jiems važiuojant pr Jonukio kaimelį 1900 m. vasarą. Daina ilga ir čia jos tik dalis).

Oi, žinau, žinau,  
Kur aug' mano panelė;  
Kur sėja žalias rutes —  
Už jurių-marelių.  
Ten aug' mano mergele,  
Ten skina žalias rutes  
Ir pina žalią vaimikėlį.  
Už jurių-marelių  
Aug' mano mergele.  
Pagal motuokės žodžius,  
Užrašė Nidos Dainius.

## SLA. JAUNOLIŲ DARBUOTE

DETROIT, MICH.

Iš SLA. 364 Jaunuolių Kp. Susirinkimo.

Kovo 8 d., Lietuvių Sveitinė, įvyko SLA. 364 kuopos mėnesinis susirinkimas. Esant blogam orui, narių susirinko tik apie dvide- šimtą, tačiau reikalai apsarvstyta nuodugnai. Komisijos narė, dalyvavusi Lietuvos Ne- prigrūmėbės pamėnėjimo surengime, p-lė V. Gybūtė, pranešė, kad susitvėrė Detroito Lie- tuvių Draugijų Taryba ir rekomendavo, kad ir jaunuolių kuopa prie jos priklausytų. Taip ir nutarta.

Surengimui pasilinksminimo vakaro komi- sija Gytis ir Andriulius raportavo, kad svei- tantis paėmė balandžio 18 d. ir visus narius prašė darbuotis to vakaro surengimui, parda- vinejant išanksto tikėtus.

Naujų narių prisirašė trys.  
Po susirinkimo p. Lamsonas, kuris turi to patį pavadinimą, nuėmė visų susirin- kime buvusių narių paveikslus.

Prašau visų detroitiečių neužmiršti mūsų rengiamo pasilinksminimo vakaro.

Vytautas Smalis,  
SLA. 364 Kp. Korespondentas.

## I V A I R U M Ė L I A I .

Surakinta Biblioteka.

Viena iš įdomiausių bibliotekų pasauly yra Herfordo katedroj, Anglijoje. Šioj bib- liotekoj surinkta apie 200 senoviškų angliškų rankraščių ir prieš keletą šimtmečių spausdin- tų senų knygų. Kad apsaugojus šiuos bran- gius kultūrinis dokumentus nuo vagių, kny- gų ir rankraščių prikinti geležiniais rėte- žiais prie lentynų. Šitos priemonės buvo im- tasi delto, kad iš 1,500 įvairių senoviškų kny- gų bei raštų dabar beliko vos 300. Visi kiti buvo išvogti.

Surado Senovės Jerichono Griuvėsius.

Per kasinėjimus ties Jerichonu, Palestinoj, surastas senoviško miesto bokštas. Ties bokš- tu rasti sudegusių namų likučiai, kuriuose bu- vo kviečių, duonos ir kitų maisto produktų. Spėjama, kad namai statyti prieš 4000 metų. Šitie radiniai patvirtina padavimą apie senovės miesto Jerichono sunaikinimą.

## J U O K A I

Mokykloje.

Mokytojas klausia mokinio:  
— Balvočiau, pasakyk, kas atsitiktų, jei mes pradėtume kasti skylę žemėje per patį jos vidurį?  
— Patektume į bepročių namą, ponas mo- kytojaus...

Visko Po Truputį.

Svečiaš (kalbėdamas apie mažą berniuką):  
Jo akys, tai tikrai motinos.  
Motina: — Bet jis turi tėvo nosį.  
Berniukas: — Ir brolio kelnes...

# Lietuvių Tauta Pasaulio Tautų Arenoj

ISTORINĖ PERSPĖTIS — Rašo PETRAS URBANA VIČIUS

Jokis istorinis rašinys nėra teisingo moks- lo vertės, jeigu jame mokyti ir bemoksliai ra- šytojai Lietuvos neliečia. Kai kada knygoje atrandama tik vienas kitas lietuvių tautos mi- nėjimas, bet nieko apie jos kovas išsiterėjimui ir palaikymui savo tautystės tarpe galingųjų, taip vadinamų augštai progresyviniai pakilėju- sių tautų, nesakoma. Jei lietuviai civilizuočiai ir bendrai visai žmonijai kultūros žvilgsniais ir nieko nesuteikė, tai ta pati žmonija esanti kalta už tą trukdymą, kuris lietuviams ir po šiai dienai dar vis kenkia, nors Lietuva, dalinai, jau nepriklausoma valstybe tapusi. O tas truk- dymas įžeidžiantis!... Išdalies, ir patys lietuviai apeidinėja savo tėviškų skarbus, kas labai pa- sunkina Lietuvos kaimiečių gyvenimo buklę, nes mažai dėmesio kreipiama į Lietuvos ateitį, jau nekaltant apie jos garbingą ir tuo kart krui- ną praeitį.

Mes istorijoje pasirodome su mūsų karaliu- mi Mindaugu. Pirmo to — atieities vyrai, senovės šalių griuvėsius atkaskę, apie tai pasakys — kur mūsų lopšys buvęs. Yra ir lietuviškų pa- rašų senovės budinklių yrose... Su Vytautu lietu- vių tautos didybė sužiba. Mes trukšmingai ginam savo šalį nuo kryževių, totorių ir slavų tautų. Ir mes pergalim visus mūsų užpuolikus. Mums nėra laiko rįžtis tokiais dalykais, ku- riuos šiandien vadina „kultura“. Vietoj litera- tūros, dailės ir mokyklų mums kardas tegilia- vo. Neaugščiau išsivysčiusios ir kitos tautos buvo.

Šiandieninė Europa yra daug tamsesnė ne- gu viduramžių laikuose buvusi Europa. Didelės tautos tiktai kulturingos, o mažos barbari- nės! Niekint tautybes ir jų kalbas smerkt, tai didelių tautų dabar vadinama pirmynžanga! Vienas istorijos rašytojas yra pareiškęs: „Jo- kio tautos dabar nėra nepriklausomos, per tai kad jos naudojasi viena kitos civilizacijos pa- buklais; tiktai kokia laukinė tautybė, gyvenan- ti atstume nuo civilizacijos, esanti nepriklau- soma“. Bet kodel d'delės tautos savo kultura naikina mažas tautybes, jokis rašytojas nepa- sakys. Kuomet didelės tautos, kaip Rusija, tole- ruoja „duonos kainas“, jos skaitoma kultūrin- goms pilnoje to žodžio prasmėje. Laukinės tautybės, „duonos kainų“ neišpažįsta! Jos yra laukinės už tai gi, kad didelės viešpatystės jas skriaudžia, persekioja ir naikina. Ar tai kultura?... „Saujalė protingų, iškultūrėjusių žmonių padaro geresnę valstybę, negu didelę imperiją gaujos, kurioms išmintingumo ir tei- sybės stokuoja“, pareiškia C. Delisle Burns sa- vo 1918—1928 „A Short History of the World“, kuomet kalba apie Pabaltės Valstybes.

Žmogaus raštas gali but naudingas ar pa- vojingas. Ką žmogus parašo, tas lieka amžinu. Kuomet bile koks rašinys užkerta kokias nors tautai kelią, tą rašinį ir jo autorių turime smerkt. Knyga „The New World“, parašyta Bowman'o, kuri visai nesenai išėjusi iš spaudo- s, yra priešinga Lietuvos reikalams. Rodos ir ponas Stakenas savo rašiniuose apie literatūrą, kuri pažymi Lietuvą bei lietuvius ir minimą naują knygą patėmijęs, bet nė žodžio kritikai. Lietuvių tautai svarbu žinot, kaip kitos tautos ją mato, o ne kaip ji pati į save žiuri...

„The New World“, XXI daly, puslapy 429, įžangoje sakoma: „Lietuviai yra menki politi- niai, nors jų ir randasi daugiau kaip 2,000,000 ir suimant iki 4,000,000 žmonių jų teritoriali- nuose pasisavinimuose. Istariniai jie yra tu- rėję artimų ryšių su Lenkija, bet jie dabar lenkams priešinasi. Etniniai bei tautiniai jie susiduria ir įeina į rusais apgyventas žemes vienu rytiniu, plačiu tranzicijos ruožu; bet jie geidžia ne ką taip mažai, kaip tiktai sugrįžt prie Rusijos viešpatystės. Priekybinaii jie nė ra susivieniję, neišstabilingie, neigi jie gali pa- talyt valdytis; tačiau jie velijasi turėt politinę nepriklausomybę ir laikytis ta Rusijos prekybos dalimi, kuri, po nuspręstų padėjimų, gal galėtų plaukt per Klaipėdos (Autoriaus parašyta — Memel) uostą. Trumpas ir benuoseklinis per- žvelgimas jų istorinės atsparos ir jų geografiš- kos padėties (environment), yra reikalingas jų dabartinės politiniai iš valstybingumo kelio iš- krypsios padėties supratimui.“

Ir dar daugiau minimo knygų randasi. Tie neprotingi išsireiškimai neša gėdą autoriui ir jo tautai. Juk gėda ir visai nemokslumas p Bowman'o tokius išsitarimus pasauliui teik! Jokio logiškumo jo knygų nesiranda!...

„18-tame amžy stiprus mokslo judėjimas buvo pasekme išleidimo gramatikų, žodynų, eilių ir pasakų (girdi!) „in the Lithuanian tongue“. 19-tame amžy atėjo ir tolesnis atgai- vinimas tautinės sąmonės ir išleidimai laikra- ųčių, liaudies pasakų, dainų ir patarlių. Visi šie leidiniai buvo daug pastimuluoti tų laikų tiky- binio upo“ — p. 430.

Jeigu rašytojai taip lietuvių permato, reiškia mes lietuviui turime substul!... Mat, kad senovės lietuvių neišstatė visokių marmurinių trobėsių ir savo didvyriams paminklų, kaip kad Gekija ir Rymo viešpatystė, tai ar mes, šios gėntkartės, turime nukentėti?... Tie rašytojai mano, kad lietuvių tauta mažutė ir todėl ne- įstengs tokius stambius istorinius rašinius pers- pėt. Perskaičius Gunther'o „The Racial Elements of European History“, tuojuos per- matoma, kaip reikia savo tautystę įkainuot.

Knyga „The New Century Book of Facts“, kuri ir atsako savo antraštė — A handbook for ready reference — ir gi neprotingai surašy- ta. Ji liečianti kalbas, praeitį, valdymą, tei- ses, prekybą, ekonomiką, naudingas dailės, mok- slą, literatūrą, abelą daile, mokinimąsi ir do- ras. Knygos vyriausiu surėdytoju buvo Carroll D. Wright, A. M., Ph. D., L. L. D., Pres. Clark College. Išleistuvė — The King-Richardson Co., Springfield, Mass. (1913 m.). Šasiuvinis yra gana didelis ir perskirtas į 12 sąsiuvinių. Pirmame sąsiuvinely lietuvių kalbai šiekia vie- ta duodama: — Indo-Europos kalbos. Slavų kalbos — 3 (j) lietuvių ir latvių kalbos, varto- jamos 4 milionų žmonių Lietuvoj ir Rytinėje Prusijoje (Čia abi kalbos rokuojamos slavų) — p. 8.

Beje, lenkų kalba — antra kalba kaslink svarbumo tarpe slavų kalbų, yra šnekama 16,000,000 žmonių Rusijos dalyse, kurios vieną kartą sudarė Lenkijos karaliją, ir vartojama su- virš 1,000,000 gyventojų Suvienytose Valstijo- se. Ta kalba, kaip ir krikščionystė buvo įvesta apie 965 m., lotynų kalba ėmusi viršų. Daug vokiečių naujokų Lenkijoje su savim atsigabeno ir lenkų kalbai primaišė savo žodžių. Litera- tinės luomos prisimė daugel francuzų žodžių ir rusų kalbos mokslo ir kitokių terminų var- tonė laisvai buvo kalbon įvesta. Bet visa tai nesenai likosi stipriai ir literatūros pasipriešin- ta. Romanticištų ir didesnis grynumas litera- tūros nuostate pasirodė. Yra nevienuos tarmė, jas seka: Didėji lenkų tarmė, kalbama Posen; Mažoji lenkų tarmė, labai esanti skambi tarmė, Galicijoje; Mazurų tarmė, šnekama šiaur-ryti- nėje daly aplink Varšavą; girdi Lithuanian Polish, used by Mickiewicz and other writers; Prusijos ir Silezijos tarmės.“ — p. 12.

Tas rašytojas ant tiek yra prasimokinęs, kad nepermat skirtybių tarp lietuvių ir lenkų kalbų. Tokias klaidas atradus, pasirodo, kad ir visa knyga tokio pat surėdymo. Ta knyga nė kiek žmogus negali pasitikėt. Porą nemokslin- gų išsitarimų visą knygą pasmerkia. Perspek- tyva vietomis visai pakrikusi. Jeigu pasaulis lietuvių tautos nepažįsta, laikas jam dabar prad-ėt pažinti!...

ARTYN ŠALTOJO KAPO.

Kur dingot dienelės —  
Jaunatvės aukšnis —  
Ir jautriuos dainelės  
Iš mano krutinės?  
Jausmai tie ugniniai,  
Sparnutos svajonės  
Visai išsiblašė —  
Beliko dejonės...  
Tuščia vien krutinė  
Lėtai bekvėpuoja  
O kunas, suniknęs,  
Rods verkia, dejuoja...  
Jaunatve, jaunatve!  
Kur tu pasidėjai,  
Ar nustelbė tave  
Nauji pranokėjai?!

Ar nunešė laikas  
Į pražities kraštą,  
O man bepaliko  
Senatvės vien maštą?...  
Verkiu aš jaunatvės  
Dienąs prisiminęs,  
Nes nieks neb'suįsildo  
Šaltosios krutinės.  
Nei dainos jautriosios,  
Nei meilės žodelis,  
Nei dainios skaisčiosios,  
Nei dainius paukštėlis.  
Jau nieks nepralinksmins  
Senosios krutinės...  
Vis verksiu, liudėsiu  
Jaunatvę atminęs.  
Prabėgusios dienos  
Sešėliu man tapo —  
Dienog artyn slenka  
Prie šaltojo kapo...  
L. Grigaitis.

## NE TAM REIKALUI

— Onyte, ar Jonas svečiuodamasis vakar papirosos rūkė, kad tiek daug nudęgintų deg- tukų primėtyta?  
— Ne, mamyte. Jis degtukus žiebė norė- damas pažiūrėti į laikrodį kelinta valanda.

**S. L. A. REIKALAI****SLA. APSKRIČIU DARBUOTĖ****SUSIORGANIZAVO SLA. 2-RAS APSKRITYS.**

Kovo 22 d., So. Bostone įvyko Mass. valstijos SLA. kuopų atstovų suvažiavimas ir liko suorganizuotas SLA. 2-ras apskritys. Suvažiavime dalyvavo 32 atstovai nuo 12 kuopų.

Apskričio valdyba išrinkta sekanti: pirmininku J. Kasmauskas iš So. Biston, Mass.; vice-pirm. Judeikis iš Montello, Mass.; sekretorium K. J. Paulauską iš So. Boston, Mass.; išdėdinku Dvarecką iš Worcester, Mass.; izdo globėjais Pratis ir Zingeliavičius; organizatoriais adv. F. J. Bagočius, J. Tumavičienė ir Zovė. Apskričio išvažiavimo rengimo komisijon — M. Žilinskienė, J. Krainskis ir Dvareckas.

Kadangi šis apskrities atstovaus apie 4,000 SLA. narių Mass. valstijoje, tai neabejotinai jis loš svarbią rolę organizacijos reikaluose. Jis galės suteikti žymią pagalbą silpnoms kuopoms praplėsti organizatyvų darbą. Atrodo, kad šis apskrities savo veikimu nebūsi atsilikęs nuo kitų SLA. apskričių.

K. J. Paulauskas.

**SLA. 4-to APSKRIČIO VISŲ KUOPŲ ŽINIAL.**

Jau visoms SLA. 4-to apskričio kuopoms išsiuntinėta pranešimas apie busiantį apskričio išvažiavimą šią vasarą ir apie rinkimą apgarsinimų del programo tarpe vietinių biznerių. Siemet SLA. 4-to apskričio šventė išvažiavimas įvyks 19 d. liepos, Indian Grove Park, New Haven, Conn. Apgarsinimus rinkti paskirta laikas iki 16 d. gegužės, šių metų. Taigi gerbiamos kuopos nesivėluokit su rinkimu apgarsinimų. Paskubėkite, juo anksčiau, tuo geriau. Sulig valdybos nutarimo, nuo apgarsinimų duodama kuopoms 25 nuosimčiai. Jei kuopos išsirsinks gabius apgarsinimų rinkikus, tai ir sau pelno pasidarys.

Gerbiamos 4-to apskričio kuopos ir visi lietuviai Connecticut valstijos ir kaimyninių valstijų, ypatingai Massachusetts ir New York kviečiami kuopskaitlingiausia suvažiuoti į šią musų šventę. SLA. 4-to apskričio valdyba bendrai su 142 kuopa dė pastangas, kad ateinantį išvažiavimą kuolabausia papuošti įvairiais žaislais ir kitais programo pajairinimais. SLA. 4-to apskričio jaunuoliai ir šiaip jaunuomenė visomis išgalėmis jau rengia visokius sporto žaislus. Tie žaislai bus įvairūs ir žingėdūs, taip kad nustebins visus svečius.

Apert sporto ir kitokių programo dalių valdyba nutarė į šią metinę šventę kviešti garbės svečius: Lietuvos Valstybės Atstovą — Igalotą Ministrę poną Balutį ir New Yorko Lietuvos Generalį Konsulą poną Žadeikį. Taipgi Susivienijimo Prezidentą p. S. Gegužį, Vice Prezidentą p. A. Mikalauską ir SLA. organo redaktorių su žmo na pp. Vitaičius. Valdyba pilnai tiki, kad šie garbės svečiai priims pakvietimą ir dalyvaus šiame išvažiavime.

Mes manome, kas tik jaučiasi tikru lietuviu bei lietuve priibus į šią 4-to apskričio išvažiavimą vien delto, kad pasimatyti ir maloniai pasikalbėti su tokiais žymiais tėvynainiais.

Gerbiamos SLA. kuopos, priklausančios prie 4-to apskr., taipgi ir kitų valstijų kuopos darykit planus iš-nsksto ir ruoškites prie pagerbimo musų metinės šventės. Ypatyngai valdyba ir rengėjai pageidaujama, kad siemet kuodaugiausia suva-

žiutų busais, pasipuošsiais Lietuvos vėliavomis.

Patarnavimas yra užtikrintas kuoprielančiausias ir geriausias. O apie užkandžius, gėrimus ir „Birutės“ saldinius, tai ir kalbėt nereikia, — viskas kuopuikiausia paruošta ir geriausias rušies.

**Žodiš Del Vytauto Jubilėjaus Ženkelių.**

Gerbiamos kuopos, tulas laikas atgal buvo išsiuntinėta visoms kuopoms Vytauto Jubilėjinių ženkelių. Valdyba mano, kad iki šio laiko kuopos galėjo išparduoti minėtus ženklelius. Todėl visos kuopos esate kviečiamos iki 29 d. gegužės prisiusyti pinigus ir ženklelius, kurių dar neišpardavėt.

Už visą SLA. 4-to Apskričio Valdybą

Pirm. Jonas Tareila,  
Skr. A. Birieta.**PRANESIMAS SLA. 10-to APSKRIČIO KUOPOMS.**

Šiuomi pranešu visų SLA. 10-to apskričio, Wisconsin valstijos, kuopų ir visų narių žiniai, kad 10-to apskričio piknikui daržas yra nusamdytas birželio 14 dienai, s. m. Pikniko vietai paimtas Badger Grove, prie North Chicago Ave., Highway 15, So. Milwaukee, Wis.

Prasau visų šios apylinkės lietuvių draugijų minimą dieną jokių parengimų nerengti ir duoti progos šios visos apylinkės lietuviams atsilankyti į S. L. A. 10-to apskričio rengiamą pikniką. Visi lietuviai prašomi ruoštis atsilankyti į šį musų rengiamą pikniką, kuris manoma bus vienas iš gražiausių ir publika skaitlingiausių piknikų. Taip pat prašau visas šios apylinkės SLA. kuopas ir visus jų narius jau dabar pradėti ruoštis prie šio 10-to apskričio pikniko, kad kuotinkamiausiai pasidarbavus jo pasisekimui. Padarykite šį apskričio parengimą kuosekingiausia visais žvilgsniais.

Vardu Rengimo Komiteto  
Vincas Pukis.

**ATSISIAUKIMAS Į NEW JERSEY VALSTIJOS SLA. KUOPAS.**

SLA. 101 kp. iš Paterson, N. J., savo susirinkime kovo 5 d. apsvarsčius kuopos reikalus, pirmininkas P. Jurelevičius pasiūlymą pasutvėrimą S. L. A. apskričio, arba atgaiviniimą buvusio SLA. 5-to apskričio New Jersey valstijos. Visi susirinkime dalyvavę nariai sutiko su tokiu pasiulymu-įnešimu SLA. 4-to apskričio jaunuoliai ir šiaip jaunuomenė visomis išgalėmis jau rengia visokius sporto žaislus. Tie žaislai bus įvairūs ir žingėdūs, taip kad nustebins visus svečius.

Taipgi šiuomi pildydamos S. L. A. 101 kuopos nutarimą ir matydamos naudingą musų organizacijai atgaiviniimą SLA. 5-to apskričio, prašau visų New Jersey valstijos SLA. kuopų artimiausiuose savo susirinkimuose rimtai apsvarstyti SLA. 101 kuopos nutarimą atgaivinti man žemiau pažymėtu adresu. Butų geistina, kad kuopos išsistartų ar nebūtų galima pabaigoje balandžio mėnesio sušaukti kuopų atstovų suvažiavimas šiam reikalui galutinai aptarti ir imtis darbo buvusio 5-to apskričio sutvarkymui ar naujo įkurimui.

Pasitikiu, kad gerbiamos S. L. A. kuopos New Jersey valstijos atkreips reikiamos dėmesį į šią SLA. 101 kuopos atsisaukimą ir savo susirinkimuose rimtai jį apsvarstys.

Jonas Dutkus,  
10 Harrison St.,  
Paterson, N. J.**IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS****NEW BRITAIN, CONN. Pavyzdinga Jaunuolių Darbuotė.**

Pora mėnesių atgal musų kolonijoje susiorganizavo SLA. 368 jaunuolių kuopa. Kuopos organizavimu darbuosi SLA. 4-to apskričio organizatorius J. Januškevičius, Jr., iš Hartford, Conn. ir jam gelbėjo vietinė ponia Petruškevičienė bei jos dukrelė p-lė A. Petruškevičiūtė. Šiandie mes jau galim džiaugtis ir gėrėtis, matydami tokį skaitlingą dailaus, malonaus jaunimo būrį, priklausančių prie lietuvių didžiulės organizacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Užtai didelę garbę priklauso minėtiems jaunuolių kuopos organizatoriams, nes jie atliko, išties, garbingą darbą netik SLA. organizacijai, bet ir visai musų tautai.

Mūsų jaunuoliai labai energingi, susipratę ir daug geresni patriotai, negu kas mano. Daug kartų pastebime laikraščiuose rašant, kad Amerikos lietuvių jaunimas ištautėjęs. Tai, dailiai, tiesa; bet už tai musų jaunimo kaltinti nereikia; čia didesnė kaltė pačių tėvų, o ne jaunuolių. Kiek man išrodo, tai čia gimę lietuvių jaunimas yra geras — geri lietuviai patriotai ir darbuotojai. Visi bėda tik, kad mes jų kaip reikiant nepažįstam ir su jais rimčiau bendro darbo nedirbame bei nepataikom jų prie to darbo paskieiti. Jei tai padaryti pateikysime, tai musų jaunimas visada ir visur bus su mumis ir atliks musų tautai didelių darbų.

Čia noriu pasidalinti su skaitytėjais keletu įspūdžių, kuriuos įgijau SLA. 368 kp. jaunuolių susirinkime kovo 16 d. žinodamas, kad minimos jaunuolių kuopos susirinkimas įvyks 7-30 val. vakare ir budamas SLA. 34 kp. valdyboje, tariausi nueiti į šį susirinkimą, nes gal jiems, kaip neprityrusiems, reiks šiekios-tokios pagalbos, neg jau buvau girdėjęs, kad jaunuoliai rengia šokių, tvertėria orchesterą, organizuoja besbolės jautką — manau, gal kuop nors ir aš jiems galėsiu pagelti. Buvo manyta, kad šiuose darbuose jaunuoliams turės ir suaugusiųjų kuopa pagelti. Na, neieinu į minimą susirinkimą. Matau: pilna svetainė jaunimo. Vaikinių ir merginų, nuo 14 iki 27 m. amžiaus prisirinkę. Dairausi ir net nesumanau, ką ir sakyti. Susirinkimas dar nepradėtas, tai turėnau progos su nekuriais jaunuoliais pakalbėti. Kurio tik paklausiu, ar priklauso prie SLA., ir išrinko Joną Dutką, kad jis atsisauktų į visas New Jersey valstijos SLA. kuopas per organą „Tėvynę“, kviesdamas jas apsvarstyti SLA. 5-to apskričio atgaiviniimo reikalą.

Taipgi ateina SLA. 34 kp. abu raštininkai — pp. P. Pili-pauskas ir B. Griškevičius. Visi stebėmės jaunuolių daugumu ir skaitumu.

Susirinkimas atidaroma. P-as J. Januškevičius, Jr., prteljęs prie stalo paprašo visų susėsti. Visi susėda. Januškevičius atidaro susirinkimą ir paprašo valdybos užimti vietas. Perstarto valdybos narius, padėjoja už skaitlingą atsilankymą ir perstarto pirmininką p. A. Kvedą vesti susirinkimą. Nustebau, kuomet šis jaunasis pirmininkas gražia ir tvarkinga lietuvių kalba paprašo visus būti ramiais ir tvarkingai užsilaktyti. Jis prašo tarimų raštininkės perskaityti tarimus. Raštininkė p-lė A. Karisinskaitė skaito pirmo susirinkimo tarimus. Skaito. Labai aiškiai ir gražiai lietuvių kalba surašyta. Tarimai vienbalsiai priimta. Po to seka raportai. Organizatorius p-lė A. Petruškevičiūtė perskaito net 14 naujų narių aplikacijas.

Už mimos „parės“ surengiamą kuopos valdybai priklauso didelis aciu. Bet dar didesnis ir širdingis aciu priklauso šeimyninkėms, kurių vakar buvo ponia M. Pratiienė, už pagaminimą tokių skanių užgalių!

Išrodo, kad musų kuopai netrūkus pavyks pasiekti augščiausio laipsnio tarpe čia jau senai gyvuojančių draugijų ne vien narių skaitumu, bet veikimu, pagarsėjimu ir tautišku-

priimti. Visi priimami. (Vėliau dar 5 nariai prisirašė. Susirinkime buvo viso 54 nariai.) Visa susirinkimo eiga tvarkoje. Šokių komisija išdavė raportą. Tula panelė labai puikiai darbuojasi šrengime šokių, kurie įvyks balandžio 18 d., Lietuvių Svetainėje. Visi nariai pasiėmė po 5 tiketus ir pasidėjo juos išparduoti. Baliaus pelnas eis kuopos reikalams ir besbolės jauktos palaikymui. Kalbėta taipgi daug apie orchesteru suorganizavimą. Pasirodo, kad orchesteras bus suorganizotas gana puikus, kurį viena draugių, butent Moterų šv. Onos Dr-ja, jau pasisamdė groti įvyrangiamame baliu, kuris įvyks balandžio 11 d. Daugumas narių užsimokėjo duokles.

Po apkalbėjimui organizacijos reikalų, susirinkimas baigėsi, su gerai linkėjimais visiems nariams.

SLA. 368 kp. valdyba susėda iš čia gimusių jaunuolių. Visi lietuviškai gerai kalba. Pirmininkas susirinkimą vedė labai tvarkingai. Nors jis čia gimęs ir augęs, bet lietuvių kalbą ir rašybą moka puikiai. Sakau, žiūrį į musų jaunuolių elgesį susirinkime ir net malonu darosi: toks gražus tas musų jaunimas, taip puikiai jis susirinkime elgiasi, tiek daug pas jį energijos ir gerų norų organizacijos ir lietuvių labui!

Girtiaus darbas musų organizatojų tokią puikią kuopą sutvarkiant! Girtini ir tų jaunuolių tėveliai, kurie savo sunelius ir dukreles lietuvių kalbos ir gražių elgesių išmokino ir prie SLA. prisirašyti leidi. Garbė jums musų jaunuoliai, musų tautos jauniejai žiedai! Mes jums visuose darbuose gelbėsime! Mes jus gerbėsime! Gerbs jus taip gi ir visą musų tautą!

V. Vitukinas.

**W. LYNN, MASS.****IŠ SLA. 127 Kp. Darbuotės.**

Kovo 14 d., SLA. 127 kp. reni-gė „parę“ pagerbimui dainininkų, kurie išpildė kuopos regto koncerto programą. Pokilis surengta kuopos organizatoriaus, p. K. Praicio name. Labai malonu pažymėti, kad veik visi kuopos nariai į šį parengimą atsilankė.

Pokilis praėjo labai smagiai. Ypač smagiai visus palinksmio ir gražių juokingų dainelių padainavo p-as Bulskis iš So. Boston, Mass. Istiesų, lyniečiai pirmą syk turėjo progos susipažinti su tokiu linksmu žmogumi. Prie jo prisidėjus pakalėmės ir žinomam W. Lyntinamo A. Cebatarauskui, vakaras baigėsi tikra „komiska opera“. Žinoma, be linksmų dainų ir „operų“, buvo pasakyta ir kalbų, kuriomis rimtai apibudinta SLA. organizacija, jos tautiškasumas ir t. Kurie dar prie S. L. A. nepriklauso, pakviesti prisirašyti.

Nors musų kuopa dar neseniai pradėjo veikti, bet matosi didelė pažanga: kiekviename susirinkime vis daugiau ir daugiau narių gauname. O kas maloniausia, tai kad turime pušėtinai mesenai iš Lietuvos praktikusio jaunimo, kuris pilnas energijos ir pasirijimo darbuoti musų organizacijai ir tėvynės Lietuvos labui.

Už minimos „parės“ surengiamą kuopos valdybai priklauso didelis aciu. Bet dar didesnis ir širdingis aciu priklauso šeimyninkėms, kurių vakar buvo ponia M. Pratiienė, už pagaminimą tokių skanių užgalių!

Išrodo, kad musų kuopai netrūkus pavyks pasiekti augščiausio laipsnio tarpe čia jau senai gyvuojančių draugijų ne vien narių skaitumu, bet veikimu, pagarsėjimu ir tautišku-

Apgailėtina, tačiau dalykas, kad musų mieste randsi nemažai ištautėjusio jaunimo. Bet mes manome prie jų kaip nors

prieiti ir jų širdyse lietuviybės meilę uždegti.

Brangus jaunime! Nusista-tyk žengt savo tėveliui pėdomis. Kodel jūs negaliti būti lietuviams, kuomet tavo tėveliai yra tikri Lietuvos sunys? Mesk tokius draugus ir drauges, kurie nori iš tavo širdies lietuviybės meilę išplėsti! Gerbdamas savo gimtojo krašto, Amerikos, vėliavą, nusilenk ir tavo tėvynės trispalvę vėliavai! Stok į SLA. ir dirbk šios organizacijos bei visų lietuvių labui! Darba, jaunime, kol dar nepervėlu, kol tavy jaunatvė dar tebežydi!

Mass. Apskr. Org. Ferdinandas.

**CLEVELAND, OHIO.****Neturėtume Snausti.**

Clevelande yra keturios kuopos, į kurias priklauso virš 400 narių, bet nė vienas jų narių nepareikalauja „Dirvos“, vietinio laikraščio, redaktoriaus nustoti kurstyti SLA. narius prieš Pildomąją Tarybą ir piudyti tautiečius prieš socialistus S. L. A. narius, ir kad tas pats „Dirvos“ redaktorius perdaug lenda SLA. nariams į akis su savo rekomendacijomis. Jis mus, clevelandiečius, jau buvo išvedęs iš kantrybės prieš S. L. A. 36-tą Seimą, kuomet mums irgi visokias rekomendacijas siūlė ir SLA. narių vienybė ardė.

Šiuo reikalu clevelandiečiai, SLA. nariai, turėtų susirūpinti ir prieš tokį „Dirvos“ redaktoriaus žalingą žygi pakelti protestą. Mes neturėtume snausti: patys šiuo reikalu pasiru-sininkime, nes kitų kolonijų SLA. nariai del mus nepasirūpinę.

SLA. Senas Narys.

**WEST PULLMAN, ILL.****IŠ SLA. 55 Kuopos Veikimo.**

Kovo 8 dieną įvyko SLA. 55 kuopos mažas susirinkimas. Priežastis ta, kad snigo ir gatvėkariai nevaikščiojo. Man pačiam ir reikėjo pėščiam ateiti. Artimieji nariai atėjo, o kurie toliau gyvena — negalėjo ateiti. Todėl ir buvo toks mažas susirinkimas. Valdyba ir nariai aptarė svarbesnius klausimus ir baigė susirinkimą.

Pranešama man, kad buvęs finansų sekretorius, Kazys Statkus, pradėjo nervuotis „raudoname sojuze“. Jis yra raštininku. Nariai pradėjo reikalauti grąžinti mokesčius, norinti siųsti į senąjį Susivienijimą. Jis jiems pasiūlė „murzą“. Paklausiau, kodėl jis toks karingas, nes pirma toks nebuvo. Atsako, jis darbuojasi „sojuze“, kad išauginus, o čia nariai atsiimdinėja mokesčius. Ir esa, jeigu bus daroma be jokios disciplinos, tai „sojuzas“ pakriks. Del tos priežasties jis priverstas vartoti kumščią. Manau, nariams nėra ko nusigastiti žiogo. Kožnas turi valią ant savo „murzos“ ir pinigų. Jie savo pinigų gali siųsti ten, kur nori. Pats Kazys pasakoja, kad nebus galima gauti čarterio „raudonam sojuzui“, o be čarterio, turės pakrikti. Kol dar yra tokių narių, kurie nėra išsibraukę iš senojo Susivienijimo, tai nenorėdami prarasti teisės, nori pasiųsti mokesčius, o jei Kazys nenori duoti, tai nėra ko paisyti. Tie nariai užsimokėkite savais pinigais, o įmokėtus paskui bus galima iš jo atgauti.

Kazys pravardžiuoja SLA. 55 kuopą. Pasakoja, kad ji esant netiesot, pabėgėlis. Turiu pasakyti, kad musų kuopa yra tiesota; mes turime tą patį numerį, ir toje patijoje svetainėje susirinkimus laikome. Neruosi būti bolševikai, kurie, keli susitarę, pabėgo iš kuopos. Susitarę susirinkimus laikę Zatoratoriaus svetainėje, kad tuo budu galėjus nukniaukti kuopos pinigus, bet valdyba tebėra po kaučia ir reikalui prisėdėturės kuopos turtą grąžinti. Turbut žalingesnį darbą kuopai niekas negali atlikti

kaip buvusi bolševikų valdyba! Nariai jais yra pasipiktinę.

Kaip man pasakoja, tai „raudonas sojuzas“ yra pakrikęs ir nebelaiko susirinkimų. Tą ir pamočnikai per „gazieta“ pripažino. Šaukė nepaprastą susirinkimą, gal likvidavimui „sojuzo“. Sojuzų pakrikdyti privėdė komisarų susipiovimas.

Sekantis SLA. 55 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 12 d., 2 val. po pietų, West Pullman Park svetainėje. Visi nariai, narės ir suvilti bolševikų nariai atsilankykite užsimokėti mokesčius. Kito jums išėjimo nėra, kaip užsimokėti mokesčius, jeigu nenorite prarasti teisės sename Susivienijime.

**Korespondentas.****MT. GREENWOOD, ILL.****SLA. 178 Kp. Narių Domei.**

SLA. 178 kp. mėnesinis susirinkimas pripuola balandžio 5 d., bet kadangi tą dieną Velykos, tai susirinkimas perkeliamas į balandžio 11 d., 1 val. po pietų. SLA. 178 kp. jaunuolių skyrius susirinkimas įvyks kuovo 29 d., 2 val. po pietų. Susirinkimai įvyks žinomaj svetainėje, 3251 W. 111-th St., Mt. Greenwood, Ill. Visi nariai prašomi į susirinkimus ateiti ir savo organizacijos reikalus svarstyti.

Draugai ir draugės! Patarkite savo draugams, pažįstamiems ir giminėms prie SLA. rašytis. „O kodėl reikia prie SLA. rašytis?“ gal tulas paklaus. Todėl, kad kol sveikas, kol turi darbą, išrodo, kad priklausymas prie tokios organizacijos, kaip SLA., yra bereikalingas, bet kai tulą sučiumpa nelaimė — liga ar mirtis — budamas šios organizacijos nariu turi ku atspirti: gaudi ligoje pašelpą, o mirus tavo šeima gauna pomirtinę. Priklausant prie SLA. ir pasimirus, net ir graborius pasako, kad kolektos nereiks daryti; šitas žmogus, gyvendamas, žinojo, ką reikia daryti — ddelelę ir atsakomingo organizacijos savo gyvybę apdraudė.

Aš patariu visiems — augusiems ir jaunuoliams — nelaukti žilos vilnos, bet prie pirmos progos rašyti į musų brangią organizaciją, kuri yra Amerikos lietuvių tvirtovė nelaimėje. Draugai ir draugės! Visi padirbėkime ir pasistengkime, kad musų kuopa išaugtų didele nariams ir pasižymėtu gražiais darbais visoje apylinkėje. Ateidami į susirinkimus, atsiveskite savo gerus draugus, gimes be pažįstamus ir prirašykite juos prie šios garbingos organizacijos!

B. Valentinas,  
SLA. 178 kp. org.

NANTY GLO, PA.  
Truputis SLA. 281 Kp.  
Istorijos.

Mūsų SLA. 281 kuopa susitvėrus 1917 metais. Nors sulig nedidelio Nanty Glo miestelio musų kuopa gyvuoja neblogai, tačiau „Tėvynėje“ žinūčių iš musų kuopos veikimo beveik niekuomet nesimato. Kuomet mūsų kuopa buvo silpna, tai vietos ir apylinkės lietuvių jokios domės į ją nekrepė. Nekurios davatkos musų kuopa tuomet pravardžiuodavo „cibukų sūsaide“.

Bet pasidarbavus veiclesniams kuopos nariams musų kuopa laipsniškai augo kaip rariais, taip ir turtu. Prie SLA. 281 kuopos pradėjo rašytiis daugiau vietos lietuvių, netik iš darbininkų tarpo, bet ir biznerių prisirašė prie kuopos. Irgainiui ir jaunuoliai pradėjo kreipti dome į kuopą ir pradėju rašyti į ją. Prasiėjo gyvesnis kuopoje veikimas.

Pereitą rudenį tik per vieną lapkričio mėnesį surengėm net du baliu, nuo kurių atliko kuopai gražus pelno. Tik apgailėtinas dalykas, kad kuopai pasidarė dideli nuostoliai del vietinio banko užsidarimo. Mat

**S. L. A. KALENDORIUS****APSKRICIŲ BEI KUOPŲ****PARENGIMAI**

RACINE, WIS. — SLA. 100 ir jaunuolių 369 kuopos bendrai rengia linksną šokių vakarą balandžio 5 d., 7-tą val. vakare, Union Hall. Visi prašomi atsinešti Velykų margučius, nes už gražiausius margučius bus duodamos dovanos. Protarpiais bus įvairūs lietuvių tautiniai šokiai. Kviečiame visus lietuvius skaitingai atsilankyti — Komitetas.

WILKEES BARRE, PA. — SLA. 115 kp. linksmas, pavasarinis balius įvyks antrą dieną Velykų, balandžio 6 d., Crystal Svetainėje, kampas E. Market ir S. Sherman Sts. Pradžia 7 val. vakare. Geros orkestras.

ALBANY, N. Y. — SLA. 235 kuopa rengia balių, pralabas ir teatrą šeštadieny, balandžio 11 d., St. Casimir's Hall, 309 Sheridan Ave. Pradžia 7:30 val. vakare. Po teatro bus geras orkestras, kuris grotis lietuvių ir amerikoniškų šokių. Taip pat bus visokių žaidimų. Taigi visi atsilankykite, o busite užgančėti. Kviečia SLA. 235 kuopos valdyba.

GRAND RAPIDS, MICH. — SLA. 60 kp. vaidins trijų veiksmų komediją „Divoros“ nedžio, 12 d. balandžio, šv. Jurgio Svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare. Dalis pelno skiriama del SLA. narių bendrųjų duokles užmokėti.

WORCESTER, MASS. — SLA. 318 kuopa rengia šokių šeštadieny, balandžio 18 d., 7:30 val. vak. „Lietuvių Svet.“, 354 Park St. Šokiams geros puiki orkestra iš Hartford, Conn. Įžanga tik 35 centai asmeniui. Tikėtus išanksto galima nusipirkti pas jaunuolių kuopos narius. Visi prašomi atsilankyti į šį gražų parengimą.

NEW BRITAIN, CONN. — SLA. jaunuolių 368 kuopa rengia „Moon Light Dance“ (mėnesienos šokius), šeštadieny, balandžio 18 d., 7:30 val. vak., Lietuvių Svet., 354 Park St. Šokiams geros puiki orkestra iš Hartford, Conn. Įžanga tik 35 centai asmeniui. Tikėtus išanksto galima nusipirkti pas jaunuolių kuopos narius. Visi prašomi atsilankyti į šį gražų parengimą.

WAUKEGAN, ILL. — SLA. 262 kp. vakarieniškus balandžio 18 d. Lietuvių Auditorijoj. Lincoln ir 9-th Sts., Waukegan, Ill. Pradžia 7:30 val. vakare. Programą pildys ddimdžiai A. Vanagaitis, J. Olauskas ir kitai. Waukegano ir apylinkės lietuvių kviečiami atsilankyti.

KENOSHA, WIS. — SLA. 212 kp. Dailės Rateljis statys operetę „Bepromnimas“ balandžio 19 d., šv. Petro Parapijos Svetainėje. Pradžia 3:30 val. po pietų.

kuopos pinigus dėjome į vietinį banką, kuriam vėliaus užsidarius teko kuopai nemažus nuostolius pakelti.

Mūsų organizatorius J. Sinkevičius nors neužsiregistravo į SLA. Ekskursinį Konkursą, nes tokioj mažoj kolonijoj nėra jokios galimybės prirašyti tiek narių, kad gavus laivakortę į Lietuvą (bet galima gauti mažesnes dovanas ir todėl verta užsiregistruoti. „T.“ Red.), bet vistiek energingai dirba S. L. A. labui. Konkursu laiku jau prirašė 6 naujus narius, 3 į suaugusių skyrius ir 3 jaunuolius į vaikų skyrių. Taipgi organizatorius sakė, kad sekamam susirinkimui jau turi prikalbines tris jaunuolius į suaugusių skyrių. Tai labai pagirtinas musų energingo organizatoriaus pasirijimas ir todėl linkėtina jam kuogeriausiu pasekimų.

**SLA. Narys.****GLENDALE, PA.****IŠ SLA. 323 Kp. Veikimo.**

Pastaraisiais laikais nieko nesimato „Tėvynėje“ iš musų S. L. A. 323 kuopos veikimo, tad galai išrodyti, kad musų kuopoj visai veikimas yra apmiręs. Bet taip nėra, musų kuopa dar vis gerai gyvuoja ir sulig išgalės veiklama. O kadangi S. L. A. 323 kuopos nariai visi suartinai veikia, tai ir pasekmes turime geras.

Tulas laiką atgal kuopa buvo surengusi šaunią vakarieni-

su pamarginimų programą. S. L. A. narių ir šiaip geros vaivios lietuvių vietinių ir iš šios apylinkės atsilankė skaitlingai. O ypatingai piktburgiečių S. L. A. kuopų nariai skaitlingai atsilankė į šį mūsų parengimą. Visi SLA. 323 kuopos nariai tauria širdingai ačiu visiems už atsilankymą į mūsų parengimą ir parėmimą mūsų kuopos finansiskai.

Pastaraisiais laikais pažymėtinai pradėjo mirti žmonės. Netik tarpe kitataučių, bet ir tarpe lietuvių mirimai žymiai padidėjo. Laikę pastarųjų keturių mėnesių išsiskyrė iš gyvųjų tarpo ir trys SLA. 323 kuopos nariai. Tai apgailestina, kad mūsų jauki šeimyna mažėja taisy gerai lietuviams.

J. Monskis.

SLA. 323 kp. prot. sekr.

### NEKROLOGIJA

HART, MICH.

E. Juškenės Mirtis ir Laidotuvės.

Vasario 28 d. tarp lietuvių pasklido žinia, kad numirė Elz. Juškenė, kuri savo ukėje gyveno per 10 metų apie 4 mylių atstume nuo miestelio. Žinia visus nustebino tuom, kad mirtis visai buvo netikėta, nes velionė dar neseniai buvo matyta. Vėliaus paaiškėjo, kad mirtis įvyko ne natūrališkai. Kaip pasakojama, velionė skaitydama radikalų laikraščius, į juos vis labiau gilindamasi, pradėjo kliedėti. Pašaukta iš Chicago (kollegijos mokinė) sunus Kazys, kuriam ji ėmė pasakotką ji mano daryt su savo gyvybe. Sunus visai ją ramina, per naktį dabojo ir ryto sulaukus rengėsi gaben liugbutin. Per naktį sunus vargęs, prieš dieną užsūdo. Į tą ją proga pasinaudojama, nubėgus rusin, ten užbaigė savo gyvenimą (pasikorė)...

Kovo 3 d. velionė Juškenė palaidota kapuose prie Russell Road (kapų vardo nežinau) greta savo vyro, čia palaidoto prieš du metus. Į kapus ją palaikė apie 50 automobilių, nevien lietuvių, bet ir svetimtaučių. Buvo atvažiuosius iš Detroito, Muskegano, Grand Rapids ir Chicago, jos giminių ir pažįstamų. Iš namų išlydinti, pasakė gražią prakalbą A. Čėna, apibūdindamas velionės pergyventus vargus ir rūpesčius ir apgailaudamas jos mirties nuotikį. Kapuose atsisveikinimo prakalbą pasakė V. S. Jukubynas.

Velionė Juškenė amžiaus turėjo arti 50 metų. Iš Lietuvos paėjo Mariampolės apskrčio, Sasnavos valsčiaus. Jauna budama iškeliavo į Angliją ir Londoną, ištekėjo už vyro. Iš Anglijos atkeliavo į Ameriką ir tu ją laiką gyveno Chicagoje. Pasakui atsikėlė į Hartą čia apsigyveno ant 110 akru savo ukėje. 1929 m. numirus vyrui, našlądama su sunais valdė savo ukę net iki paskutinio savo gyvenimo dienų. Priklausė SLA, ir 183 kuopoje buvo izdo globėja. Be to, priklausė ir Harto Lietuvių Draugijon. Numirdama paliko tris sunus: Kazį, Antaną ir Feliksą. Chicagoj liko jos viena sesuo, Lietuvoj 3 sesers ir vienas brolis. Su vyrui pragyveno 24 metus, o našle likus gyvenė 2 metu ir 5 dienas.

Lai vuvja jai lengva išsėtis svetimoje šalyje! SLA. 183 Kp. Koresp.

DETROIT, MICH.

A. a. Jonas Svečtilius.

Kovo 7 d., 10-ta val. vakare, pasimirė Jonas Svečtilius, 45 metų amžiaus, SLA. 352 kp. narys. Velionis prisirašė prie S. L. A. 21 kp. 1924 m. Organizuojant 352 kp. 1928 m., velionis tuoį prisidėjo prie organizavimo 352 kp.

Velionis sirgo tik apie 17 dienų. Paliko dideliu nuludime

savo myliną moterį, du sunus: Joną 19 metų, Kazį 9 m. ir dvi dukteris: Oną 17 metų ir Eleoną 4 metų. Lietuvoje paliko 3 brolius ir vieną seserį. Iš Lietuvos paėjo iš Šiaulių apskr., Pakruojos valsčiaus, Kapčiūnų kaimo. Amerikoje išgyveno 22 metus, vedęs išgyveno 20 metų. Velionis sugyveno santaikoje su draugais, ką liudija sunešti prie karsto apie 20 gėlių vainikų nuo giminių ir draugų, tarp kurių vienas ir nuo SLA. 352 kuopos. Palaidotas kovo 11 d., Mt. Olivet kapinėse.

Ramiai išsikis Jonai šios šalies žemėlėje.

J. Overaitis — sekr.

WILKES BARRE, PA.

A. a. Magdė Botyrienė.

Vasario 20 d. mirė SLA. 353 kuopos narė M. Botyrienė. Velionė buvo 71 metų amžiaus ir prigulėjo prie SLA. nuo 1909 metų.

Paliko dideliu nuludime mylimas savo dukrelės: M. Maslauskienė, F. Zaleskienė iš Cambridge, Mass., Petronėlę Kuncienė iš West Phila., Pa., ir du sunus Vinčą iš Detroit, Mich., ir adv. Kastantą Botyrių iš Los Angeles, Cal., dvi seseris E. Solienę iš Port Griffith, Pa., E. Miliauskienę iš Worcester, Mass., ir broį Joną Rutelionį iš Worcester, Mass., ir taigpi daugelį artimų giminių.

Vasario 24 d. tapo palaidota su bažnytinėmis apeigomis Sv. Trejybės kapinėse. Vardė visos šeimos taru širdingą ačiu visiems, kurie dalyvavo laidojime ir tiems, kurie prisidė gėles.

M. Maslauskienė, 153 Prospect St., Wilkes Barre, Pa.

SPRINGFIELD, ILL.

A. a. Juozas Jusčius.

Po sunkios ir ilgios ligos vasario 12 d. mirė SLA. 158 kuopos narys Juozas Jusčius, 40 metų amžiaus. Paėjo iš Lietuvos Batakių parapijos, Griškių kaimo. Išgyveno Amerikoje apie 18 metų.

Prie SLA. 158 kuopos prisirašė 1921 m. ir buvo jos sargyboje. Kiek galėdamas stengėsi organizacijai pasidarbuoti ir net ant lovos gulėdamas vis rūpinosi kaip su tais bolševikais apsidirbti, kaip nuo jų apsaugoti organizaciją, kurią jie stengiasi sugriauti. Visuomet, kur tik jį kuopa pasiųsdavo, į kokį darbą paskirdavo, niekuomet neatsisakydavo ir viską atlikt kuopavyzdinčiausiai stengėsi. Tai buvo pilnai pavyzdingas S. L. A. narys.

Velionis prigulėjo ir prie L. R. K. S. A. Šios dvi kuopos suteikė jam ir paskutinį patarnavimą laidotuvėse. SLA. 158 kuopos turėjo nupirkti velionio pagerbimui gėlių vainiką, bet pasiilikus velionio moteriai su mažais kudikiams neturėti, tai tuos skirtus 10 dol. vainiko nupirkimui atidavė likusios šeimos sulpalmui.

Velionis paliko dideliu nuludime žmoną Marcelę, tris sunus ir penkias dukteris. Likutusių našlaičių vyriausia 12 metų amžiaus, o jauniausia 18 mėnesių. Sunki padėtis likusių našlaičių. Be galo skaudu ir liudna, kuomet piktoji mirtis iš gyvenimo ištraukia dar jauną ir taip reikalingą žmogų, skaitlingos mažamečių šeimos skaitlingas mažiukas, šeimos išsikis mielas Drauge Juozapai ramiai šaltoje žemėlėje.

Petras Rauptis, SLA. 158 kp. sekr.

LENDALE, PA.

Mirė Trys SLA. Nariai.

Pereitų metų spalio mėnesio mirė SLA. 323 kuopos narys jaunuolis A. Balčiūnikas plaučių uždegimu, palikdamas nuludime tėvelius ir sesutes.

Skandžiausia nelaimė patiko SLA. 323 kuopos narį Petrą Baranauską. Pereitą spalio

mėnesį mirė jo žmona plaučių uždegimu. Dabar kovo 12 d. palaidojo savo dukrelę Oną, po vyrui Endželiene, kuri mirė iš priežasties nepasiektingos operacijos. Paliko dideliu nuludime savo vyrą ir mažą suneikė, taigpi broį ir sesutę.

Net didžiausiam nuludime pasiliko jos tėvelis. Tiesiog graudu darosi žiurint į žilagalvį Dėdė Baranauską (taip jį čia jauniejį vadina). Kuomet Dėdė Baranauskas neteko savo žmonos, tai visą viltį dėjo ant dukrelės ir tikėjosi pas savo Onutę amžį pabaigti. Bet negailastingoji mirtis išplėšė jam pirmiausiai mylimą žmoną, o vėliaus ir mylimiausią dukrelę.

Velionė Ona tapo palaidota kovo 12 d. Palaidota gražioi vietoj ir šale jos perkelta iš kitos vietos mirusi motinėle ir abi kartu palaidotos. Mat velionė Ona prieš mirsiant to reikalavo. Laidotuvėse dalyvavo skaitlingas būrelis lietuvių ir kitataučių, veddami velui automobiliais grabnešius ir kitus palydovus.

Reikia tarti širdingą ačiu p. J. P. Moreikai, kuris pats dar vėl veltui savo automobilį ir prikalbino keturis savo draugus duoti automobilius ir dalyvauti laidotuvėse, kas sudarė ilgą procesiją automobilių lydint į kapus. Pastaruoju laiku mirė dar trys lietuviiai iš kitų vietinių draugijų, kas sudaro šešis į trumpą keturių mėnesių laiką.

mirusius vietos lietuvius. Tai nepaprastas lietuvių mirtingumas.

Išsikėtis ramiai visi mūsų mlimieji šaltoje žemėlėje. Nei vienas iš pasiilikusių nežinome kaip greitai ir mes atkeliuosime pas jus amžinam atsilisui.

J. Monskis,

SLA. 323 kp. prot. sekr.

SOUTH BOSTON, MASS.

IS SLA. 43 Kp. Darbuotės.

Lankant SLA. 43 kuopos susirinkimui ir prisžiurint į narių rimtą užsilakymą ima smagumas kiekvieną SLA. narį. Pavyzdžiui, į kovo mėnesio susirinkimą atsilankė gana daug narių ir nuveikė nemažai darbo dėl gerovės SLA. 43 kuopos ir abelnai dėl visos organizacijos. O tas gražiausia, kad nariai pageidauja SLA. apskrčio. Mūsų valstijos. Komisijos raportą apskrčio tvėrimo reikalavimė entuziastiškai ir dar darinko 5 narius į pirmą apskrčio suvažiavimą, kuris įvyko 22 d. kovo mėnesio, 1931 m.

Ligonii reikalai ir pašėlu ligoniams išmokėjimai yra geriausia tvarkoj, nors ir randa si mažiau keblumai. Bet rimtai sveriant viskas eina kuovtvingiausiai ir išsirša lengvai visi dalykai.

Taipgi prieita rimtai be jokio trukimo ir prie pastabos Pildomosios Tarybos veikėjams.

M. Mockapetris.

## Ažunario-Devenio Paskolos Reikalų

KUR LINK EINAM?

Ta nelaiminga Ažunario-Devenio paskola tulus SLA. narių priedė prie tokio didelio užsikarščio, kad jie imantų, tai visą organizaciją apverstų augštin kojom. Jie tuoį sušauktų nepaprastą Susivienijimo Seimą, apkaltintų ir pašalintų dabartinę Pildomąją Tarybą, o jos vieton padėtų, arba geriau sakant, patys atsisištų ir reikalas jau būtų baigtas. Kaltininkai surasti, nubausti ir pašalinti iš Pildomosios Tarybos vietų, o pašalintųjų vietose sėdėtų nauji, kurie prie to siekia, nepaisant kiek jie padarytų Susivienijimui žalos. O kas keisčiausia, tai kad tie karštuoliai atsiekimui savo tikslų pasirinko tokį kelią, tai yra pašalinę spaudę, kuriuo eidami jie mano sukelti „revoliuciją“ ir atsiekti savo tikslo.

„Naujienos“, kaip vyriausias tu visų karštuolių generolas, tuoį po SLA. Seimui pradėjo kiršinti narius prieš P. T. ir daėjo iki to savo išdidaus parėškimo: „senieji vortinkliai iš P. T. turi but išliuoti lauk“. Po tokio savo išdidaus parėškimo, „Naujienos“ atsuko visas savo kanoules prieš P. T. ir jė ėmė šturmuoti. Kad „Naujienos“, kaip socialistinis laikraštis, bando kelti revoliuciją Susivienijime, nėra taip jau nuostabu. Tačiau biskutų lyg keistoka, kad ir „Dirva“ prieš „Naujienų“ bando prisidėti ir vietoj buti bešališka, „Dirva“ pasidarė jau per daug šališka. Tiesa, „Dirva“ dar nedaėjo iki „Naujienų“ pozicijai, tačiau kai tuoj tautiniam laikraščiu visgi reikėtų rimčiau žiurėti į dalyonų maitintoją.

Išsikis mielas Drauge Juozapai ramiai šaltoje žemėlėje.

Tie Susivienijimo nariai, kurie pasirinko „Naujienas“ kaip vyriausią „revoliucijos“ vadą Susivienijime, jeigu jie istikrų jų yra nuosirdus Susivienijimo nariai, tai vietoj karščio ir skverbtis į pašalinę spaudę išliejimui savo pagiežos ant P. Tarybos, rimtai diskutuoti S. L. A. reikalus organizacijos organe „Tėvynė“, kuri tik del to ir yra leidžiama. Tiesa, gal padėkime į šalį visus užsikarščiovimus ir palikime sekanciam

Seimui užbaigti Ažunario-Devenio paskolos reikalą. Lai buna pas mus ramybė.

P. P. Jaras.

Nuo Redakcijos. Kuo remdamasis p. Jaras primeta „Tėvynės“ redakcijai kokią ten „žiaurią cenzurą“, tai mums nesuprantama. Nėra atsitikimo, kad „Tėvynės“ redakcija nebutų leidus bent vienu SLA. nariu išreikšti savo nuomonę SLA. organe organizacijos reikalais, jei tokis nuomonės parėškimas buvo remiamas objektingais argumentais. Butų įdomu žiurėti, kuomet „Tėvynės“ redakcija neleido p. Jarui išreikšti organizacijos reikalais, jei jis randa galimu mums prikašioti kokią ten „žiaurią cenzurą“.

Kuomet p. Jaras pilnai vietoj reikalauja rimtumo iš kitų SLA. narių organizacijos reikalais, tai ir pats privalo kitiems siulomo rimtumo laikytis. Tuščias kaltinimas svaitytis labai nerimta.

AŽUNARIO-DEVENIO PASKOLA.

Ateinantį birželio mėnesį sukanka 30 metų nuo persiskyrimo SLA. arba teisingiau tariant skilimo. Nepažesdami Seime kunigų tvarkos turėjome 48 delegatai apleisti Seimą. Tų tarpe ir aš, žemiau pasirašęs, buvau. Tai buvome visi beturčiai, nes pasirodė iš sudėtų aukų tik \$16.14. Su tais keliais doleriais reikėjo darbą pradėti. Pirmiausiai atspausdinti atsišaukimai į kuopas, reikėjo čarteriams blankų atspausdinti — pinigų nebuvo. Bet buvome visi darbininkai, važinėjom iš kuopos į kuopą. Atmenu, kad liepos pabaigoje po persiskyrimo vieną sekmdienę net 4 vietose laikėme prakalbas: Pittstone, Duryea, Plymouth ir Wilkes Barre. Apie padengimą keliomis lėšų niekas nei mislies neturėjo.

Šiandie pasidėkavojant darbš tiems Centro viršininkams, prik gelbstint kuopoms ir visiems nariams skaitome apie 22,000 narių ir arti pusantro milijono dolerių turto. Tai kas čia per didelio daikto, kad pasitaikė tokia stambi klaida. Iš klaidų mes mokinamės. Kaip mes ne-straksėtume ir vis tik randam kaltę, o kaltininko nėra. Tik už penkiolikos mėnesių SLA. Seimas tą išriš, o mes šiaudie kiek galėdami dirbime, kad į pabėgius komunistų vietą du kart tiek gaut narių ir užpildyt tą spragą. Tuo kart ir izdas nejuocioms prisipldys ir tą kaltę galingas Seimas išriš.

Mes matome iš laikraščių, kad tyrinėjimas ir ieškojimas kaltininkų nedavė pageidaujami vaisių, nes buvo suprantama, kad Centro valdyba iš tos paskolos pasinaudojo. Bet tas buvo veltui ir joki splojijamai neturi pamato. Vien randama klaida, todėl ateity su paskoloms bus galima to išventi.

Vincas Pukas.

PASTABA SLA. PILDOMOS TARYBOS NARIAMS.

SLA. 43 kuopos įvykusiam susirinkime kovo mėnesio 11 d., 1931 m., Lietuvių Ukėšų svetainėj, 309 E St., South Boston, Mass., svarstant SLA. 43 kuopos bėgančius reikalus buvo prieita prie pačios organizacijos reikalų. Ir SLA. 43 kuopos nariai mato reikalingu padarytos bereikalingus ermyderius, butume griežtai pareikalavę P. T. ir komisijų užvesti sistemati tvarką paskolų davime ir jos griežtai laikytis (tokia tvarka užvesta ir jos laikomasi „T.“ Red.)

Atsiminkime, kad su pašalinės spaudos pagelba organizacijai gero nepadarysime. Priešingai, sukirsinsime narius, kurių pasidaly srioves, į frakcijas, o busiantis SLA. Seimas galės pasidaryti tokiu, kokis buvo pereinats Seimas Chicagoj. Padėkime į šalį visus užsikarščiovimus ir palikime sekanciam

daug žalos vajuus reikaluose. Pasiteisinimus rašyti į laikraštį nėra reikalo. Tam reikalauji, tai yra paskolų reikaluose, yra išrinkta komisija, kuri istirs dalyką ir pateiks visą reikalą Seimui ir podraug visiems SLA. nariams.

SLA. 43 kuopos nariai mato visos Pildomos Tarybos narių vienodą klaidą be jokio skirtumo, kaip Prezidento taip ir Sekretoriaus ir kitų Pildomos Tarybos narių.

Todel SLA. 43 kuopos susirinkime apkalbėjus minėtus organizacijos reikalus, nuspresta parašyti kuopos vardu pastaba SLA. Pildomos Tarybos nariams.

Jonas L. Kasmauskas — pirm.

M. Mockapetris — užr. rašt.

REZOLIUCIJA.

So. Boston, Mass.

Kovo 22, 1931.

SLA. 2-ro apskrčio suvažiavime, dalyvaujant 34 delegatams nuo 13 kuopų, griežtai reikalaujam, kad SLA. Pildomosios Tarybos nariai liautusi vieni kitiems daryti užmetimus ar apkaltinimus, o save pateisinus del nuostolių Ažunario-Devenio paskolų. Mes suprantame, kad rinkome Pildomąją Tarybą bendram organizacijos darbui, tad pasisekime priklausomybę lygi garbė, o nepasekėmė papeikimas ar atsakomybė. Tad reikalaujame tame reikale gimčius 4 užsipuldinėjimus baigti ir sutartinai iki SLA. sekanciam Seimui dirbti.

SLA. 2-ro Apskrčio Valdyba:

Pirm. J. Kasmauskas, Sekr. K. J. Paulauskas, Izdininkas J. Dvareckas.

SPRINGFIELD, ILL.

SLA. 158 Kuopos Pareškimas.

SLA. 158 kuopos laikytame susirinkime kovo 1 d., 1931 m., Labor Temple svetainėje, įgaliota pastovi komisija parašyti rezoliuciją kaslink nepasisekusio Ažunariu-Deveniu duotos paskolos sumoje \$25,000. Ap svarsčius visapusiskai kaslink tikrojo kaltininko tos paskolos davime, prieita išvados, kad butinai turi buti parodyti tikrieji kaltininkai.

Kadangi sulig šiai dienai S. L. A. nariams dar nėra suprantama kas tikraisiais kaltininkais to Susivienijimo nuostolio yra, tai šis neaiškumas turi buti galutinai išaiškintas. Tiesa, tilpusiam „Tėvynėje“ SLA. Prezidento rašiny buvo verčiama kaltė ant Sekretoriaus. Po to Sekretorius tarė savo žodį ir vėl kaltę verčia ant Prezidento ir tikrina, kad Prezidentas yra organizacijos galva ir privalo viską žinoti ir negali sakyti, kad nežinojau. Toliaus Sekretorius pasiulo, kad tegul visi S. L. A. nariai teisia.

Sąžiningai perbėgus abiejų argumentus jokio teisimo daryti negalima, kadangi remianties vien laikrašty tilpusiais argumentais mažai galima remtis. Tuo tarpu tarpusaviai Pildomosios Tarybos narių kaltinimai vieni kitų daugiau niekuo nėra, kaip tik kėlimas nariuose didesniu nepasitikėjimo ir vai-

dų, nės nariai skirstosi gynimui ypatų: vieni palaiko Prezidento pusę, kiti Sekretoriaus. Tokiu budu vaidams nesimato galio.

Todel šiuomi ir reikalaujame parodyti tikruosius kaltininkus, nes tik tuomet bus galima daryti sprendimas ir baigti vaidus. Labai nemalonu, kad taip atsitiko fraterals organizacijos viduje, bet jau gelbėti negalima; plačiai visiems žinomi padaryti nuostoliai yra, o kaltininkai nesurasti ir tik ieškomi. Tuo tarpu Sekretorius sako, kad kaltininko ieškojimas jau daug lėšavo ir toliau einant ieškoti iškaščiai ieškojimo gali perviršyti prarastą paskolos sumą. Todel jau laikas užbaigti visi ieškojimai ir parodyti tikrieji kaltininkai. Kadangi nuostoliai randasi, tai ir kaltininkai turi buti.

SLA. 158 Kp. Įgaliota Komisija:

Petras Rauptis, Kazimieras Civiškas, Juozas Darančius.

TOLIAU ARDYS GEDIMINO PILI.

Vilniaus magistratas paskyres 30,000 zlotų tolesniam Gedimino pilies ardymui. Esą busias tos vietoj statomas paminklas Vytautui Didžiajam. Tur but, del bauraus darbo norima nukreipti pasaulio akys: štai, žiurėkit, kur paminklą statysim.

PERKAME LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS.

Mes mokame už Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus brangiausia negu visos kitos įstaigos Amerikoje. \$80.00 už \$100.00 vertės boną ir \$40.00 už \$50.00 vertės, tiktai su keturtalais neprirokusiais kuponais.

Norėdami parduoti, atsikreipkite ypatiskai arba prisikreipkite registruotame laiške. Tuoį gausite banko čekį. Prirengiam dokumentus keltaininkam, parduodame laivakortes ant visų ekskursijų renjami per Lietuvos Laivakochių Agentų Sąjungą. Siunčiame pinigus Lietuvon.

JOHN J. ZOLP, 4559 S. Paulina St., CHICAGO, ILL.

### PAIN-EXPELLER

Nuo Visokių Muskuų Gėlimų ir Skaudėjimų

nuispirkite PAIN-EXPELLER; tačias perisideruokite, kad gausite tikrai — ant pakelo turi buti INKARAS. Nėra nieko geresnio kaip PAIN-EXPELLERIS istyrimui ir apsuagujimui nuo Intuzozos, Galvos ir Kruties Perisaltim, Kouching, Paprastų Gerkius Skaudėjim, Neurjalgjos, Stenidiegio, Reumatinų Skausmų ir t. t. Geriausia taigų nuo Ismanimim, Nusiimimiu, Susinguso Sprando, Galvos Skaudėjimų ir t. t.

35 ir 70 centų didumo bonkteta. Jei jusu vietiškai nesilaukia PAIN-EXPELLERIO, tai rasykite stačiai man.

The Laboratories of F. A. D. RICHTER & CO., 3 Bury & So. 5th St., Brooklyn, N. Y.

## Greičiausi PASAULY LAIVAI BREMEN EUROPA

MAZIAU NEGU 5 DIENOS ANT VANDENIO per Cherbourg — 6 dienos per Bremen TIK 7 DIENOS Į LIETUVĄ

Specialis trukis iš Bremerhaven

Arba keliaukite ekspresiniu laivu COLUMBUS

Taipgi nuolatiniui kas savaitė išplaukiami gerai žinomais Lloyd Kabiniiais Laivais Berlin-Stuttgart-Gen. von Steuben-Dresden Informacijų klauskite pas bile vietinį agentą arba

NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY, NEW YORK

# Statyba Lietuvoje

## 1. Bendra Pastaba.

Dabar vienu balsu yra pripažinta, kad vienas pelningiausių verslų Lietuvoje yra statybos biznis: jisai greičiausiai gražina įdėtąjį kapitalą ir duoda geriausius procentus. Kitas, žinoma, klausimas, kaip ilgai dar jis pasilikis vienas geriausiųjų. Einant teoretiniais sumetimais, jis tokiu turėtų pasilikti dar ilgus dešimtmečius, tačiau biznio reikaluose teoretiniai sumetimai ne visuomet yra pakankamai įtikinamas dalykas. Ir Amerikos lietuvių spaudoje jau rodo pakankamai buvo rašyta, kokį didelį pelną duoda jau esantieji Lietuvos trobėsiai, — gyvenamieji ir prekybos namai. Svarbu tiksliai susivokti, kur yra Lietuvos statybos darbų rubežius, iki kokio laipsnio galima tuos darbus plėsti, nerizikuojant įsivelti į abejotino pelningumo reikalą. Ir čia padėti gali nušviesti bei padėti aplinkybės susivokti jau padarytieji darbai, — tasai tempas, kuriuo augo ir plėtėsi per pereinamąjį metą eilę Lietuvos statyba, bei numatomieji konkretūs darbai artimiausioje ateity.

Tiksliai Lietuvos statybos darbų statistiką suvokti gana sunku, nes tokia, pavyzdžiui, sodžiaus statyba labai sunkiai pasiduoda atskaitomai: ukinininkas, statydamas namus ar kokį trobėję — nei jis klausia kieno nors leidimo, nei jis išpildytųjų darbų duoda kam nors apyskaitą. Galima buvo suregistruoti tik tai žymiesniuosiuose trobėsiais, ir tai tiktiesiausias miestuose. Kas liečia gi kaimo statybą, tai ten į registracinius lapus pateko daugiausia tie trobėsiai, kurių statytojai naudojasi šokių ar tokiu kreditu.

Kredito sąlygos Lietuvoje iki pastarųjų laikų buvo itin sunkios, ir jei prie tokių sąlygų statyba Lietuvoje sugebėjo milžiniškai išaugti, tai jau labai geras ženklas.

## 2. 1922—1929 metų Statyba.

Laikotarpis 1922—1929 metų statybos reikalams del kredito brangumo ir sunkumo ji gauti, buvo maža tepalankus. Ir vistiktai ji sugebėjo, del Lietuvos maštabo, pasiekti gana imponuojančių skaičių. Jie taip atrodė:

### Trobėsiai:

1922 metais gyvenamųjų 6,152; negyvenamųjų 6,546; specialinių 287 — viso 12,985.

1923 metais gyvenamųjų 5,176; negyvenamųjų 5,774; specialinių 252 — viso 11,202.

1924 metais gyvenamųjų 7,669; negyvenamųjų 9,409; specialinių 280 — viso 17,358.

1925 metais gyvenamųjų 7,809; negyvenamųjų 8,813; specialinių 260 — viso 16,882.

1926 metų gyvenamųjų 7,477; negyvenamųjų 10,820; specialinių 178 — viso 17,975.

1927 metų gyvenamųjų 7,687; negyvenamųjų 10,820; specialinių 190 — viso 18,697.

1928 metų gyvenamųjų 8,125; negyvenamųjų 12,325; specialinių 155 — viso 20,605.

1929 metų gyvenamųjų 6,582; negyvenamųjų 10,044; specialinių 209 — viso 16,835.

Viso gyvenamųjų 56,677; negyvenamųjų 74,051; specialinių 1,811 — viso 132,539.

Aštuonerių metų bėgy pastatyta Lietuvoje 132,539 registruotųjų trobėsių. Jų tarpe didesni reikšmės turi gyvenamieji trobėsiai, kurie siekia 1—5 augštų, ir specialiniai, kaip, pavyzdžiui, mokyklos, ban kai, bažnyčios, prekybos ir pramonės namai, ir pn. Didžioji šių trobėsių dauguma buvo pastatyta provincijoj, žemės uky; miestų trobėsių skaičius — daug mažesnis, — miestų Lie-

tuvoje nedaug ir jie patys nedidoki, už tat miestų statytieji trobėsiai ir didesni ir brangesni už žemės uky trobėsius. Lietuvos didesniuose miestuose per šį laikotarpį pastatyta šitiek trobėsių:

Gyvenamųjų Kaune 2,587; Šiauliuose 980; Panevėžy 843; Vilkmėrgėje 149; Mariampolėj 74.

Negyvenamųjų Kaune 1,217; Šiauliuose 759; Panevėžy 731; Vilkmėrgėje 195; Mariampolėj 67.

Gyvenamųjų Kaune 17; Šiauliuose 6; Panevėžy 3; Vilkmėrgėje 1; Mariampolėj 1. Visuomeniškųjų Kaune 58; Šiauliuose 11; Panevėžy 8; Vilkmėrgėje 6; Mariampolėj 0. Pramoninei Kaune 276; Šiauliuose 67; Panevėžy 32; Vilkmėrgėje 20; Mariampolėj 6.

Viso Kaune 4,149; Šiauliuose 1,823; Panevėžy 1,617; Vilkmėrgėje 371; Mariampolėj 144. Kaip matyti iš šių skaičių, energiškausia statydinasi pirmieji trys miestai: laikinoji sostinė Kaunas, odų pramonės centras Šiauliai ir malunų centras Panevėžys. Idomiausia auga tačiau Kaunas.

## 3. Kauno Augimas.

Prieškarinė rusų valdžia priekaitydavo Kaune 84,000 gyventojų. Karo metu Kaune daugelis trobėsių visiškai sugriauta, kiti aplėsti patys sugriuvo. Rusų valdžia išgabendino Rusijos gilumon didelį Kauno žydų gyventojų procentą, iš kurių daugelis Lietuvos jai nebegalėjo sugrįžti. Vokiečių okupacinė valdžia priskaitė Kaune vos 22,000 gyventojų. Dabar Kaunas turi jau daugiau 100,000 gyventojų. Statybos atžvilgiu Kaunas didžiausio gyvumo parodė pastaraisiais 1930 metais. Pastarųjų ketverių metų Kauno statybą gali vaizdžiai charakterizuoti šitokie skaičiai:

Gyvenami trobėsiai:

a) muriniai 1927 metais 88; 1928 metais 119; 1929 metais 131; 1930 metais 159.

b) mediniai 1927 metais 198; 1928 metais 310; 1929 metais 305; 1930 metais 289.

### Negyvenami trobėsiai:

a) muriniai 1927 metais 38; 1928 metais 33; 1929 metais 42; 1930 metais 39.

b) mediniai 1927 metais 117; 1928 metais 199; 1929 metais 168; 1930 metais 177.

Viešo naudojimo trobėsiai (teatrai, bankai, etc.) 1927 metais 7; 1928 metais 4; 1929 metais 8; 1930 metais 13.

Prekybos, pramonės namai 1927 metais 8; 1928 metais 2; 1929 metais 0; 1930 metais 9.

Viso 1927 metais 456; 1928 metais 667; 1929 metais 654; 1930 metais 686.

Remontuota trobėsių 1927 metais 111; 1928 metais 136; 1929 metais 149; 1930 metais 169.

Viso dirbta statybos darbų 1927 metais 567; 1928 metais 803; 1929 metais 803; 1930 metais 855.

Remonto darbai Kaune, karp ir provincijoj, nekartą reikėtų priskirti prie visiškal naujos statybos darbų. Dažnai eina senų namų vadinamasai kapitalinis remontas, pristatoma naujos namų dalys, nauji augštai, pasidaro beveik visiškai naujas trobėsias, teturintis gal tiksliai senus pamatus. Šitokių kapitalinių būdu 1930 metais buvo remontuota Kaune 75 muriniai namai ir 18 medinių. Buvo remontuotas, pavyzdžiui, Valstybės Teatras, pristatyta du nauji dviejų augštų fligeliai, perdirta iš pagrindų du fasadu, perdirta teatro vidaus įrengimas, tokiu būdu šis neva remontas perviršijo net kitą didžiulę statybą ir kainavo apie milioną litų. Pagaliau, reikia pastebėti, kad Kauno statyba

anga ir kokybės atžvilgiu. Jei prieš keletą metų statydavo daugiausia vieny-dviejų augštų namus, tai dabar jau stato 4—5 augštų, Kaunas jau turi ir septynių augštų gyvenamuosius trobėsiaus. Pereitais metais baigta statyti du didžiulių tiltų prie Kauno — per Nemuną ir Nerį. Provincijoj pradėta statyti didelės skerdyklos, imta tiesti Telsių-Kretingos geležinkelio linija, pradėti dideli darbai Klaipeidos uoste, išplėsta darbai Šventosios uoste... Šitos ir kitos smulkesnės statybos darbai reikalavo rangovų — darbų vykdytojų, reikalavo energingų prityrusių darbininkų, kurių stokuojant Lietuvoje, nekartą teko kviestis ir iš užsienio.

## 4. Statybos Medžiaga.

Pirmaisiais pokariniams metais statybos reikalams daugiausia buvo vartojama medis, — jis buvo praeiniausias, kitos statybos medžiagos sunku buvo gauti. Dabar gi vis labiau ir labiau plinta murinė statyba, ne tiktiesiausias miestuose, bet ir sodžiuose, žemės uky. Žinoma, sodžiuose murinė statyba eina kurkas lėtesniu tempu, nes ten stokuoja murui statyti medžiagos, — plytos reikia labai toli vežti, jos del tran sporto pabrangsta ir statyba iš jį jau nebeapsimoka. Esamos Lietuvoje plytų dirvyklos net didesniųjų miestų nesugeba kaip reikiant aprūpinti plytomis.

Lietuvoje yra dabar apie 200 plytų dirvyklų, jos visos sugeba pagaminti per metus vos apie 22—28 milijonus plytų. Dauguma jų yra mažutės įstai-gėlės. Yra apskaičiuota, kad 109 plytų dirvyklos gamina į metus kiekviena po 10,000 — 50,000 plytų, 71 plytynčia gamina po 50,000—200,000 plytų, ir 20 plytynčių gamina po 200,000—1,000,000 plytų.

Visų gaminamų plytų skaičius Lietuvoje yra labai mažas palyginant su statyba, einančia po visą kraštą. Esamieji plytų dirbėjai konkurencijos beveik neįsčiai, tenkinasi jas pristatytinėdami tiktiesiausias miestams, mažesnius miestelius ir sodžius palikdami medžio statybai. Sutvarkius ir racionalizavus plytų gamybos ir pristatymo darbų jį pareikalavimas žymiai išaugtų. Dabar Kaunas paima apie 75% visų Lietuvos gaminamų plytų, o tuo tarpu šeši didesnieji Lietuvos miestai suima vos apie 6% statybos darbų, kurie vyksta visoje Lietuvoje. Kaunas, suimdamas 75% pagamintų Lietuvos plytų apima vos 2—3% visų statybos darbų Lietuvoje. Nesunku apskaičiuoti, kokios plačios perspektyvos plėstis tebėra Lietuvos plytų pramonėje, — kiek žmonių gali joje pritaikyti savo darbą, žinią ir kapitalą.

Arba vėl: Lietuvoje eina gana plati murinė statyba, kurioje tenka savartoti didelės cemento kiekius. Lietuvoje yra geros medžiagos, iš kurios būtų galima gaminti cementas, bet cemento fabrikų — nėra. Tiesa, prieš karą buvo susiorganizavusi prof. Jodele ir inž. Naruševičiui vadovaujant specialiai bendrovė cementui gaminti, bet karas sunaikino bendrovės kapitalus, ir fabrikas liko nepastatytas. Dabar Lietuvos jai įvežama cemento iš užsienio už milijonus litų. Gyvas reikalas steigti Lietuvos cemento fabriką. Atsiranda pasiūlymų iš užsienio tokią fabriką įsteigti, tačiau perdaug įsileisti sve-timaj kapitalą į savo kraštą mēra jau toks geras daiktas. Žodėl ir laukiama, ar neatsiras kas iš savųjų tarpo, kuris šiuo reikalu susidėmėtų. Ir čia amerikiečiams būtų gera proga pritaikyti kapitalą ir patyrimą. Iš viso, statybos medžiagos gamybos srity Lietuvos galima padaryti gerą biznį.

## 5. Artimiausios Statybos Perspektyvos.

Šiais metais numatoma visa eilė stambesnės statybos darbų ir Kaune, ir provincijoj. Pačiame Kaune bus statomas didžiulis trobėsias Vytauto Didžiojo Muzėjus, čia statybos objektas sieks kelių milijonų litų. Geriausia gyvuojanti Lietuvoje ekonominė organizacija Pieno Centras jau nusipirko plečių ir statys 4—5 augštų didelius namus. Knygų leidimo „Pažangos“ bendrovė statys taip pat 4—5 augštų namus. Kauno priemiesty bus statomas didelis popierio fabrikas, o paliai Mariampolėj bus statomas cukraus fabrikas. Kaune bus statoma kai kurios klinikos, — akių ir gerklių- ligų klinika jau pnaai pastatyta. Būg baigiama statyti didelė — 5 augštų — centralinio pašto rūmai Kaune. Provincijoj bus plačiai statomos pieninės, skerdyklos. Dabar vistiktai rengiamos jau ir cemento fabrikų statybos. Tai yra tiktai patys svarbesnieji vieši visuomeniški statybos darbai. Visus čia ir apskaičiuoti sunku būtų. Čia reikia tiktiesiausias pabrėžti, kad jau šiais metais turės labai išsiplesti privatinės statybos darbai. Iki šiol privatinę statybą labai slėgė kredito brangumas ir ipotekos banko nebuvimas. Daugelis valdininkų ir šiaip piliečių Kaune jau senai turi šokių ar tokiu būdu įsigiję žemės sklypus, ir su namų statyba susilaikydavo, belaukdamai ipotekos banko. Dabar gi dalis gautosi iš švedų paskolų už degtukų monopolį yra pavesta ipotekos reikalams. Sklypų savininkai, stantieji namus, galės gauti

ipotekinę paskolą penkiolikai metų mokėdami nedidelius procentus. Todel tat privatinė statyba šimet turės itin išaugti, tuo pačiu atidarydama plačias biznio perspektyvas.

Čia dar reikia ypač pabrėžti tokią aplinkybę. Iki šiol Lietuvoje dirbo nemaža svetimšalių, įvairių darbų specialistų. Dabar rengiama išleisti toksai įstatymas, kuriuo svetimšaliai nuo 1932 metų sausio mėnesio 1 dienos nebegaus leidimo dirbti bent kokį darbą Lietuvoje. Visos įmonės jau išanksto rūpinasi pasigaminti savo, Lietuvos piliečių, specialistų. Šie metai tai ir bus amerikiečiams geriausia proga užimti Lietuvoje įvairias svarbiausias pozicijas Lietuvos verslo ir pramonės srity. Amerikiečiai padarytų didelę klaidą, jei šia proga nepasinaudotų. Kita tokią proga nebe greit pasitaikys. Todel tat labai svarbu, kad amerikiečiai tinkamai sunaudotų ateinančios vasaros atostogas, vyktų Lietuvos apžiūrėti jōs darbų, ir užimtų Lietuvos ekonominiame gyvenime tas svarbiausias pozicijas, kurios iš esmės turėtų priklausyti amerikiečiams. Jau net tokių statybos srity amerikiečiai galėtų tarti savo lemiantį žodį ir pilnai pakeisti visus svetimšalius, iki šiol dirbusius šioje srity Lietuvoje. Nereikia užmiršti gi, kad pasta tytieji namai — jų tinkamas įrengimas reikalauja daugybės įvairių specialistų ir verslamoninkų, kurių iki šiol Lietuvoje taip truksta, — kuriuos kaip tiktai ir gali duoti amerikiečiai.

M. L.

# Iš Kelionės į Vakarų Indijas

Rašo J. Ambraziejus.

(Taša)

Havana, Cuba.

Colon palikę, plaukėm laivu „Berlin“ tolyn. Keleiviai visi linksmi, kalbasi tarpe savęs, ką manė Colon, kaip yra gražus Panamos Kanalas, žodžiu dalinasi tarpe savęs išpužiais gautais Colon. Oras šiltas, vieni laive maudosi, kiti persirengę į maudymosi kostiumus kaitinasi saulės spinduliais. Aš visada buvau lauke ant saulės ir visas nudegiau, kad buvau panašus į neegrus, kuriuos visur sutikome. Vasario 8 dieną, apie 5 valandą vakare, jau matėme ištolo Cubos kalnus, bet tik būvo matyti kokią valandą laiko ir vėl, rodos, prapulė. Vasario 9 dieną po pietų apie 4 valandą jau pradėjome matyti kokį tai didelį bokštą, panašų į New Yorko Municipal namą, tai jau artinome prie Havanos. Tas bokštas, kurį pirmiausia pastebėjome, yra National Hotel 14 augštų didumu, tai yra to paties savininko, kuris New Yorkas turi Plaza Hotel. Tai vienas augščiausių namų Havanoj. Vaziuojant artym po dešinė vėg daugiau matėsi namų, tai didelė, tai mažų, o po kairei išrodė kokia tai sala su nepaprastai griuvėsiais. Bet artiaus privaziavus pasirodė esanti sala su nepaprasta gamtos dovana — akmeninės skalos aplinkui, o ant paviršiaus pabudavoti namai trijų ir dviejų augštų ir gana daug jų tenai atrodė. Tai buvusi Cubos citadelė, kur kada tai laikydavo ir kankindavo politikus prasikaltėlius, kurie kovėjo už Cubos laisvę.

Tuo tarpu prieina prie mažesni vienas amerikonas, Mr. Mills iš Philadelphia, Pa., ir sakko: „Joseph kad jusų Lietuva turėtų šituo namus ir šią salą, tai jai nereikėtų budavoti naujiekiečiams būtų gera proga pritaikyti kapitalą ir patyrimą.“ Paaiškinau jam, kad Lietuva nėra kalėjimų šalis. Bet turiu pasakyti tiesą, kad

šis žmogus daugiau žino Lietuvos padėtį, negu dauguma mūsų taip vadinamų šimtaprocentinių tautininkų. Abelnai Mr. Mills labai gerai pažįsta visas pabaltijos valstybes ir apie Rusijos „rojų“ gana juokingų dalykų pripasakojė.

Dalis tų namų apgyventa kariuomenės, o kiti stovi tušti su išdaužytais langais. Truputį toliaus pavažiavus, po dešinėi jau miestas, o po kairei kokia tai anglių kasykla ir tuom tarpu pylė anglių į mažus laivukus. Bet anglis atrodo smulkios, dar smulkesnės kaip pas mus peacoal.

Nuo miesto pusės atplaukė aštuoni vaikai, 5 juodukai ir trys balti ir priplaukė prie laivo vis šaukė: „mogal“, „mogal“, tai reiškia meskite pinigų, o jie gauda. Reikia pastebėti, tai nepaprastai vaikų išsilavinimas plaukime. Vis gi atplaukė iš gana toli ir kone valandą laiko laikėsi vandenyje, tik vėliaus laiveliui pribuvus visi susikabino į laivuko kraštus ir nuplaukė į buvusios Citodelės pusę.

Priplaukė su mažiuku laiveliu Cubos Imigracijos daktaras ir inspektoriai ir reikia pastebėti, kad visi juodukai. Pirmiausia peržiūrėjo laivo tarnautojus ir jurininkus, o vėliaus visus keleivius ir keleiviams visiems išdavė „Landing Cards“, tai yra išėjimui iš laivo leidimas, kad galėtų aplankyti Havana miestą. Lygiai 5 valandą po pietų laivas jau buvo priplaukoję ir keleiviai visi stengėsi pamatyti miestą. Bet kaip sužinojo, kad laivas uoste stovės 63 valandas laiko, tai kiti ir nesikubino.

Man susipažinus su Mr. Peter Freess iš Flushing, L. I., tai mudu ir draugavome laive. Jisai buvo kada tai vaistininkas New Yorke. Tuo tarpu, kada jisai laikė vaistine, tai vienas ispanas iš Havano gyveno New Yorke ir laikė cigarų dirbtuvę

# GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITSIS.

## ŽMOGAUS BUDAS.

Žmogaus budas parodo, kokių tas žmogus tikrenybėje yra. Žmogaus charakteris žinomas kitiems žmonėms ir kiti skaitosi su juomi tik tiek, kokių jis tikrai yra. Žmogaus reputacija yra tokis dalykas, kaip kiti apie tave atsiliepia.

Kiekvieno žmogaus gyvenime svarbią rolę vaidina žmogaus budas. Delto būtinai reikia auklėti savo budą, kad jis būtų netik pakenčiamas kitiems, bet kad savo išauklėtu maloniū būdu galėtum su kitais taikoje sugyventi, galėtum pritraukti prie savęs kitus žmones.

Yra žmonių, su kuriais joku būdu negalima sugyventi. Neduok sviete du žmonės panašaus būdo sueina poron, tai tikras pragaras ant žemės! Arba pasitaiko nesugyvenamo būdo dviem kaimynam sueiti, tai be teismų, be barnių niekuomet neapsieina. Blogo būdo žmonės prieina prie muštynių ir net toliau — užmušėjysčių, kalėjimo ir kartuvių.

Blaivomis akimis žiurint į gyvenimą kykla klausimas: kas mums tenka daryti? Jei žmogus taikumas, nuolankaus būdo, su visais galintis susitaikyti, randa tokią ypata, su kuria negalima sugyventi, tai geriausiai be didelių barnių palikti tokią nesugyvenamą ypata ramybės, pritraukti visokius reikalus su juom ant visados.

Nors daugelis pasilikusių priežodžių atsirado nebeprizasties, bet šiame civilizacijos amžiuje meš privalome nusikratyti visų tokių netikusių įpročių kaip kokų prietarų. Už savo charakterį žmogus pats privalo atsakyti, nieškodamas pasiteisinimo apkaltinime kitų.

Jei žmogus užaugęs, o ypatingai lankęs mokyklą ir net augštesnį mokslą pasiekęs, pastojęs savivotojui amatninku ar profesionalu ir turi tokį nesukalbamą ar nesugyvenamą charakterį, tai kuo remdamasis tokis žmogus gali kaltinti kitus už blogą savo budą? Jis privalo būti pavyzdziu kitiems, o ne kiti jam. Ant nelaimės mūsų gyvenime, proporcionaliai imant, kaip tik rasime didesnį skaitlių nesugyvenamų žmonių mūsų inteligentų tarpe, kurie pratenduoja viską žina, o nei tiek nežino, kad jų įkyrus budas baido nuo savęs kitus. Tokie mūsų inteligentai daugiausiai ir skundžiasi, kad juos musų žmonės neremia, eina su įvairiais reikalais prie svetimtaučių.

Dirbtinis budas greitai pastebimas. Kuomet žmogus ne pamatiniai išauklėtu nuoširdumu, o dirbtiniu būdu su žmonėmis apseina, neilgai ima užsipelnyti hipokrito vardą. Nes hipokrito elgsėj yra ne nuo širdies, su vienu kalba mandagiai, kitam merkia pro šali, rodydamas ant kiek jis įvertina už save žemesnį žmogų.

Šitokią hipokriziją praktikuoja netik nekurie inteligentai, bet daugiausiai nekurios moterys, o ypatingai tos, kurios skaito save gražuolėmis. O ar daug rasime moterų, kurios kitaip apie save manytų? Išskyrus apšviestas, rimtas moteris, kitos visos veik vienai apie save mąsto.

Norėdamas sugyventi su kaimynu, turėti ištikimus, širdingus draugus; norėdamas turėti ramumą namuose, pagarbą, pasitikėjimą žmonėse būtinai privalai auklėti gerą budą. Pirmiausiai pats turi būti sugyvenamu, tai ir kiti prie tavęs prisitaikys. Atsimink tą patarėlį, kad ant medaus daugiau muses puola, negu ant uksėjo. Patg budamas gero būdo, rupeštingai auklėk savo šeimą, nes kiekvienas tėvas ir motina trokšta savo vaikeliams dideliausios laimės.

ir parduodavo Peter Freess vaistinei cigarus. Šis ispanas, Valfredo Santa Cruz, kuris dabar jau 17 metų kaip gyvena Havanoj ir vedęs amerikone, kuria vadina pietumis ir kurią buvo atvažiavęs su savo automobiliu ir vežiku ir laukė kada išeis iš laivo Mr. Freess. Tada Mr. Freess, jo žmona ir aš susėdome į p. Santa Cruz automobilį ir vaziavome apžiūrėti miesto.

(Daugiau bus)

## Kvieslys

Atėjo No. 12 praiečių metų „Medicinos“; paskutinis puslapis pažymėta skaitline — 888.

Reiškia, kad „Medicina“ už 1930 metus susidėda iš 888 puslapių. Tai didelė knyga. Tai turtas lietuvių gydytojų istorijos. Tai tikrinantis įrodymas Lietuvos gydytojų savito gyvenimo, be svetimtaučių pagelbos.

Netik lietuvis gydytojas, dentistas, chemikas, farmacistas gali ir turi tiesą išpusti savo krutinę ir didžiutis, bet ir tu pilksermėgi, nes tai tavo sunai ir dukterys tos augštumos pasiekė. Nelengvai tas davėsi, daug aukų ir pasišventimo reikėjo įdėti — bet pasiekta!

Tai jau XI tomas periodinio mokslo medicinos žurnalo užraštas. Dabar su No. 1 šių metų prasidėjo XII tomas, kuris žada būti daug patobulintas.

Tad Amerikos lietuviai gydytojai, dentistai, chemikai, farmacistai esate kviečiami atnaujinti prenumeratą „Medicinos“ ir kitus paraginti, kad užsipernumeruotų „Mediciną“ — tik \$5.00 metams. Adresas:

„Medicina“,  
Mickevičiaus g. 11a, b. 4,  
Kaunas, Lithuania.

# SLA. Ekskursija

## KODEL „LANCASTRIA“ SUSTOS CHERBOURGE.

Kaip žinome, Lietuvos veik trečdalis yra po Lenkijos valdžia. Tie mūsų broliai ir sesutės, kurie keliauja į savo gimtines vietes vis dar lenkų valdomas, privalo turėti lenkiškus pasportus, o Amerikos piliečiai ant savo pasportų lenkiškas vizas. Lenkiškas pasportas pavieniams kainuoja \$7.40, o šeimoms \$14.20. Amerikos pasportui lenkiška viza kainuoja \$4.

Kadangi daug mūsų tautiečių keliaus su Susivienijimo ekskursija laivu „Lancastria“ į Vilniją ir kitas lenkų užimtas vietas, tai Cunard Linija jiems teikia palengvinimus tokios rūšies:

Už lenkiškus pasportus ir už lenkiškas vizas Amerikos pasportams, užmokės Cunard Linija.

Taš reiškia, kad keleivis užsimokės tik už laivakortę, o iš to jau pinigų agentas apmokės lenkišką pasportą, ar lenkišką vizą, taip, kad keleivis neprivalės už tą mokėt iš savo kišenės atskirai.

Kadangi su lenkiškais pasportais keleiviai neleidžiami į Klaipėdą, tai visi toki keleiviai išsės iš laivo Cherbourge ir iš čia gaus geležinkelio traukinį į Vilniją. Tai bus labai greitai ir paranki kelionė, be persėdimų ir kitą laivą. Gi kaina šiai kelionei yra tokia: iš New Yorko ar Bostono į Vilniją \$113.70, o į abi puses (Round Trip) tik \$204. Atsižvelgiant į tai, kad iš tos sumos jau apmokamas lenkiškas pasportas, ar viza, ir kad tai tiesioginė per vandenį kelionė dideliu ir geru laivu, — šioji kaina yra palyginamai pigi. Greta to ji duoda progos mūsų brangiems tautiečiams keliauti drauge su iškilmingąja Susivienijimo ekskursija.

Tai todėl laivas „Lancastria“ ir sustos Cherbourge uoste, plaukdamas į Klaipėdą. Jis ten stovės tik trumpą laiką — kol išlips tie keleiviai, ką važiuos geležinkeliu į Vilniją, ar kitas vietas.

Pasporto gavimu reikia rūpintis jau dabar, nes neturintiems gimimo metrikų, lenkų konsulis greitai laiku pasporto neduoda.

## LIETUVIAI AMERIKOJE

### PITTSBURGH, PA. Teisingas Begėdžiams Atlyginimas.

Lietuvių Mokslo D-ja, kuri turi savo svetainę, yra nutaręs duoti savo svetainę visoms lietuvių draugijoms dykai. Taip pat ir visus laikraščius pranešeruoti į savo knygyną ir nariams, kurie kokį tik laikraštį norės. Ta proga naudojasi ir lietuviški bolševikai: laiko savo konferencijas, meetingus ir rašo rezoliucijas, pasmerkdamie visus lietuvius, kurie apvaikiškioja Lietuvos Nepriklausomybę. Nie kas nieko iki šiol nesakė ir vis laukė. Sako, kai nusibos, tai ir patys nustos, nes lietuvių visticke jų neklauso. Bet deja, jie nesuapratę ir, kai tai kiau, pradėjo ir to medžio šaknis knisti. L. M. D. turėjo savo 30 metų jubilėjų ir čia bolševikai viską augstyn kojoms apvertė, viską išniekindami, išfašistuosdami. Todel L. M. D. savo mėnesiniame susirinkime, kovo 8 d., nutarė daugiau bolševikų šlamštų neprenumeruoti ir jų spaudos neremti. Juk ir buvo lig šiol juokinga: bolševikų laikraščiai purvais, o L. M. D. doleriais atsilygina!

### Liet. Našlaičių Rėmėjai.

Pittsburghe yra grupelė žmonių, kurie rūpinasi Lietuvos našlaičiais: pirm. p. Laukevičienė, išdininkas žinomas darbuotojas P. Pivarunas. Ir keletas kitų priklauso. Jie darbuojasi su rengdami pikniką ar balių našlaičių naudai. Šiomis dienomis šie labdariai pasiuntė \$146 į Lietuvą — pusę į Vilniją ir pusę į Kauną našlaičiams. Reikia pažymėti, kad ir čia L. M. D. yra prisidėjęs su 35 doleriais, neimdama nieko už svetainę kada buvo laikytas balius našlaičių naudai.

### Juožas Virbickas.

### COLLINWOOD, OHIO.

Vasario 15 d., Lietuvių Svetainėje, 6835 Superior Ave., Clevelande M. M. N. nauja paprija ir SLA. 362 kp. rengė perstatymą „Broliudys“, kur ir Dzimdziai su savo „triksais“ pasirodė. Po perstatymo aktoriams ir svečiams buvo surengta vakarienė. Pasidarbovo parinkdama aukų M. Dubauskienė. Paaukavo pinigais: P. Norvaišis \$5.00; R. Derienė ir V. J. po \$1.00; P. Grigoniėnė ir P. Dailidienė po 50c.; P. Kundrolienė 25c.

ras Labanauskas, dirba jau ant ras mėnesių išsijusęs atliekamu savo laiku ir jau prirašė apie 26 narius. Puiku, ar ne? O ligi konkurso baigsis, manome, kad p. Labanauskas bus vienas iš konkurso laimėtojų.

### Suprizas Sandariečiui ir Uoliam SLA. Darbuotojui.

SLA. kuopos išdinkinui ir uoliam darbuotojui SLA., T. M. D. ir ALTS. vietinėse kuopose ir abelnai visuomeniškame darbe, tapo padarytas suprizas. Suprizą jam parėngė jo draugai ir visuomeniškame darbe bendradarbiai su pagelba ponios Januškevičienės. Viskas buvo surengta didžiausioje paslapybėje, buvo manyta, kad Juozui — pripuolamoje Juozapinių dienoje — bus jo varduvių suprizas. Bet neapsirik rengėjai, nes Juozas Januškevičius tapo dideliai nustebintas, kuomet jam grįžtant iš darbo su bondeliu (pundu) rankose vos tik įžengus į namą, jis pateko į draugų rankas, kurie jį kėlė linkui lubų. „Surprise party“ buvo pilnai pavykus.

### Įteikė Gražią Dovaną.

Juozo draugai jo varduvių atminčiai įteikė Juozui Januškevičiui gražią dovaną, rašomą plunksną vertės \$10, kad jis galėtų su ja, kol gyvas, pasirašyti ant lietuviškų dokumentų kaip nuolatinis organizacijose valdininkas. Plunksna visam amžiui garantuota.

Burelis Juozo draugų ir bendradarbių linkimai praleido laiką prie skanių vaišių — valgių ir gėrimų. V. M. Cėkanauskas, kaip direktorius visų prirengimų ir meisteris bankieto, pasakė trumpą kalbą, paaiškindamas tikslą ir vardu visų Juozo draugų įteikė Juozui varduvių dovaną. Pp. T. Valkis, J. Sekys, P. Labanauskas, T. Elinėskis ir G. Levišauskas taip gi gerai pritaikintas bankieto ir varduvių progai, pasakė gražias kalbas. Jie palinkėjo Juozui kas metų varduves minėti su tokiu suprizu.

### Pavyzdinga šeima.

Pp. Januškevičiai yra pavyzdinigi žmonės, turi išauklėję pavyzdinę šeimyną. Jų sūnus Juozas yra darbūstus vaikinasis, dalyvauja liet. veikime ir yra SLA. Pildomosios Tarybos narys. Dvi dukrelės — Sofija ir Marytė, jaunos ir exceptionally good looking, taip gi pavyzdingos, veikia su lietuviais, ypač lietuvių scenoje. Januškevičiai visų Hartfordo ir apylinkė plačiai žinomi ir pagodjami žmonės. Delto Juozo varduves draugai atminė ir padarė jam „surprise“.

### Reporteris.

### SAN FRANCISCO CAL. Girtina Darbuotė.

Kovo 14 dieną I. L. D. ir A. L. D. L. D. lietuvių kuopos parėngė koncertą. Šio vakaro programo išpildymui buvo atvažiavęs „Laisvės“ Choras iš Los Angeles. Suvaidinta operetė „Kalvis“. Čia apie patį vaidinimą nekalbėsiu, nes pats tegalėjau pribūti tik ant pabaigos. Bet įžengus į svetainę, tuoj pasirodė trukumai, tai svetainės netinkamumas lošimui, kas artistus ir taip jau pavargusius po ilgos kelionės iš Los Angeles į San Francisco, labai vargino. Nepaisant to, artistai paliko mums gerų įspūdžių. Po perstatymo, kaip ir visada, buvo šokiai. Orchestras sudarė Levonų vaikinai iš Los Angeles.

Sekamą dieną „Moteryų Darbininkų Progresyvio Susivienijimo“ kuopa parėngė iškilmingus pietus „Laisvės“ chorui. Lietuvių buvo apščiiai iš visų vietinių kolonijų; tik gaila, kad nekurię negalėjo būti prie stalo. Kaip vietiniai, taip ir mūsų mylimi svečiai dalinosi įspūdžiais ir kalbomis reiškę

vieni kitiems užjautos žodį. Iš vyrų kalbėjo sekanti: Pukis, Marcinkus, Savickas, Urbonas; iš moterų: Mugiėnienė, Šatienė, Levonienė, Karosienė. Kalbų protarpiai buvo pamarginta muzika ir deklamacijom; panelė Burt paskambino pianą, panelė Karosienė padeklamavo, o Levonų vaikinai pagrajino klasiškai, smuiku ir pianu pagrojė klasišką muziką gabalėlį. Pasidrūtinus, po pietų ir prašant publikai, „Laisvės“ choras, po vadovystė panelės Anelės Savickiūtės, padainavo sekančias dainas: „Katrie girioj vaikštinėj“, „Girioj čiulba“, „Tuk tuk“ ir „Sveiki gyvi mūsų svečiai“.

Prie progos turū pažymėti, kad panelė Savickiūtė yra gabi ir tinkama choro vedėja. Nors choras nėra didelis, bet išlavintas gerai. „Laisvės“ choras yra lygus didžiuliam choram rytuose. Gaila, kad „Tėvyne“ neturi tinkamo korespondento Los Angely, kuris parasytų apie „Laisvės“ choro veikimą. Nejaugi SLA. 75 kuopa „Laisvės“ choro neįvertina ir šis choras nesidarbuoja del SLA-labo? Mano supratimu, chorai daugumoj yra bapartyviški, kaip mūsų kultūros pagrindas. Per meną mes esame pakilę ar pakylame kultūriškai. Todel mūsų visų, be skirtimo įsitikinimų, yra priedermė jam atiduoti tinkamą pagarbos žodį, koks tas choras nebūtų — choristų bei artistų pareigos nėra jau taip lengvos, kaip nekuriu sau įsivaizdina. Musų choristai bei artistai, daugumoje, yra darbo žmonės, kurie dienomis dirba, o tik atliekamu laiku — vakarais tegali „repeticijas“ daryti. Prie šios grupės ir Los Angeles „Laisvės“ choras priklauso. Mes taip gi žinome, kad ne visi galime būti choristais bei artistais; žmogus turi būti gamtos apdovanotu visakeriopi ir turi turėti gero noro ir pasišventimo atlikti savo užduotį. „Laisvės“ choras pilnai gražų darbą atliko: atvažiavo iš Los Angeles į San Francisco makčia visus darbus palikė; čia atvažiavę ir nerado nieko gatau parengta; vėl dirbo tiek ir tiek, kad sceną prisirengti vaidinimui. Po perstatymo ir veik be poilsio, po pietų mus palinksmino, ne kurie antgreitųjų iškelavo namo, kad laiku pribūti ir darbo neprarasti. Mes „Laisvės“ chorą gal ne visai, bet išdalies įvertinom ir darėm viską sulig geriausio supratimo. Jei ko truko, tai prašome „Laisvės“ choro mums atleisti. Mes gi jus ilgai, ilgai atminsime.

John Baker.

### LOWELL, MASS.

### Kas Girdēt Musų Kolnijoje.

SLA. 173 kuopa rengia pūkė vakarienę ir šokių vakarą. Parėngimas įvyks balandžio 25 d. Kaip teko girdėti, žada daug svečių tame parėngime būti. Yra užkviestas p. J. C. Navadauskas iš Lawrence, Mass., kuris išpildys programą. Taip gi dalyvaus ir vietiniai lietuvių talentai, kurie pirmą sykį žada pasirodyti.

Tulas K. K. tapo suareštūtas. Jo kambary, mat, rasta daug nesavų daigtų. Jis dar tebe laikomas už groty ir laukia teismo. Gaila, kad musų jaunimas tokiomis keliais nueina.

Musų „tavorščiai“ ramiai gyventi negali. Kiek laiko atgal jie kalbino SLA. narius, kad eitų pas juos, žadėdami tiesiog aukso kalnus. Bet nieko nepėjė. Dabar jie pradėjo naują „džebą“: visus agtuoja, kad vietinis duonkepis numušų duonos ka'ną, nors duonkepis aiškina, kad ir dabar labai pigia kaina duoną parduoda ir pigiau jau negali parduoti. Darbai šiuo tarpu šiek tiek

pagerėjo, ypač avalų išdirbystėje. Kurie moka šioj ar toki darbą — užsėmimo gauti gali. Bet nestokuoja ir bedarbių; daugiausia tai tie, kurie nemoka jokio darbo.

J. S.

### FOREST CITY, PA.

### „Revolucionierius“ Išėjo iš Proto.

Kovo 10 d., s. m., iš proto išėjo tulas „Revolucionierius“. Apie 4 val. ryte jis pagrasino išduoti visą šeimyną. Pirmiausia stikliniu ašoiu kirto į galvą savo 16 metų suni. Galvą smarkiai perskėlė. Primušęs sunų, puolėsi prie savo žmonos, bet laimė, kad ji su savo trimis mažesniais vaikais spėjo pasislėpti pas kaimynus.

Šis žmogelis, kaip ir daugelis bolševikų „revolucionierius“, bijodamas tvarkdary ir kad jiems į rankas nepakliuvus, basas ir vienmarškintis leidosi bėgti. Tulas farmeris, Paul Jubinsky, iš Uniondale, Pa., važiavo į mainas dirbti. Pavijęs pusuogį žmogų, suprato, kad čia esama kas tokio nepaprasto, prikalbino pamišėį pasivėžinti ir, nuvežęs į Carbondale padavė policijai. Policija minimą „revolucionierius“ sugrąžino į Forest City, Pa. Čionai palaukius keletą dienų ir gydytojams jo sveikatą ištyrus, jis patalpinta į pamišėlių prieglaudą.

Reikia pažymėti, kad minimas „revolucionierius“ prigulėjo prie SLA. 2 kp. ant \$1,000 pomirtinės ir \$12.00 savaitinės pašelpos. Bet po praėjusiam SLA. Seimui su kitais nariais,

trukšmadarių „revolucionierius“ sumulkingais, nuėjo į „darbininkiską sojuzą“. Jam susirgus ir iš niekur jokios pagalbos nesulaukiant, sumišo ir iš proto išėjo. Nors geri žmonės (ne bolševikai) jį ir sušelpė, bet jam priminė, kad jis apleido turtingiausių lietuvių organizaciją, kuri globoja visus savo narius nelaimėn pakliuvus; jei butum, sako jam, prie SLA. pasilikęs, tai almužnų nereiktų ieškoti ir prašyti.

Dabar jo šeimyna pasiilko baisingai padėty. Iš „darbininkiską sojuzą“ jo šeimyna negali nieko tikėtis, nes jo išdas ledinis. Beširdžiai tokie Pruseikai, Bimbai, Mizarai, Jaškevičiūtės ir kiti! Jie sumulkingo, suvedžiojo vargšus lietuvius, šeimynų duondavius; tie, pagaliau, sufanatuzuoti kelia „revolucionijas“ ir nueina tokiais keliais, kas lietuviams gėdą daro, o jų šeimynos didžiausiam skurde palieka. Tai lietuviško komunizmo pažanga!

Gaila, kad pas musų brolius komunistus išsisiėmė žmoniška meilė, žmoniški jausmai, o vieton to jų širdys pagieža ir neapykanta prisipildė.

Minimas atsitikimas lai bu-na ir kitiems „revolucionierius“ suviltiems, lietuviams pamoka! SLA. Lapelis.

Tel. Newtown 4454  
ANT. J. VALANTIEJUS,  
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.  
Aprauda visose šakose.  
Notary Public.  
54-41 — 72-nd Street,  
(4 Lexington Ave.) arti Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

**AISOPO PASAKOS**  
DIDELĖ knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimams seimams, jauniems ir mažiems.  
Popierios apdaruose tik \$1.25  
„TEVYNES“ ADM.,  
307 W. 30-th Street,  
New York, N. Y.

**KAS NORI PARDUOTI LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS**  
Atsišaukite pas  
A. B. STRIMAITIS,  
G. P. O. Box 127,  
New York City, N. Y.

**Reumatizmas Sausgėlė**  
Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukumu, nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.  
CAPSICO COMPOUND  
mūstis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūncia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05.  
Dukart tvirtesnė 75c.  
Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

**JUSTIN KULIS,**  
3259 South Halsted Street,  
CHICAGO, ILL.

VISI LIETUVIAI RASYKTES PRIE SLA.

# SLA. Antroji Ekskursija

kartu su

## LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGOS EKSURSIA

Be Persėdimu

Tiesiai į Klaipėdą

Gražioju Cunard Laivu

# LANCASTRIA

Išplauks iš New Yorko

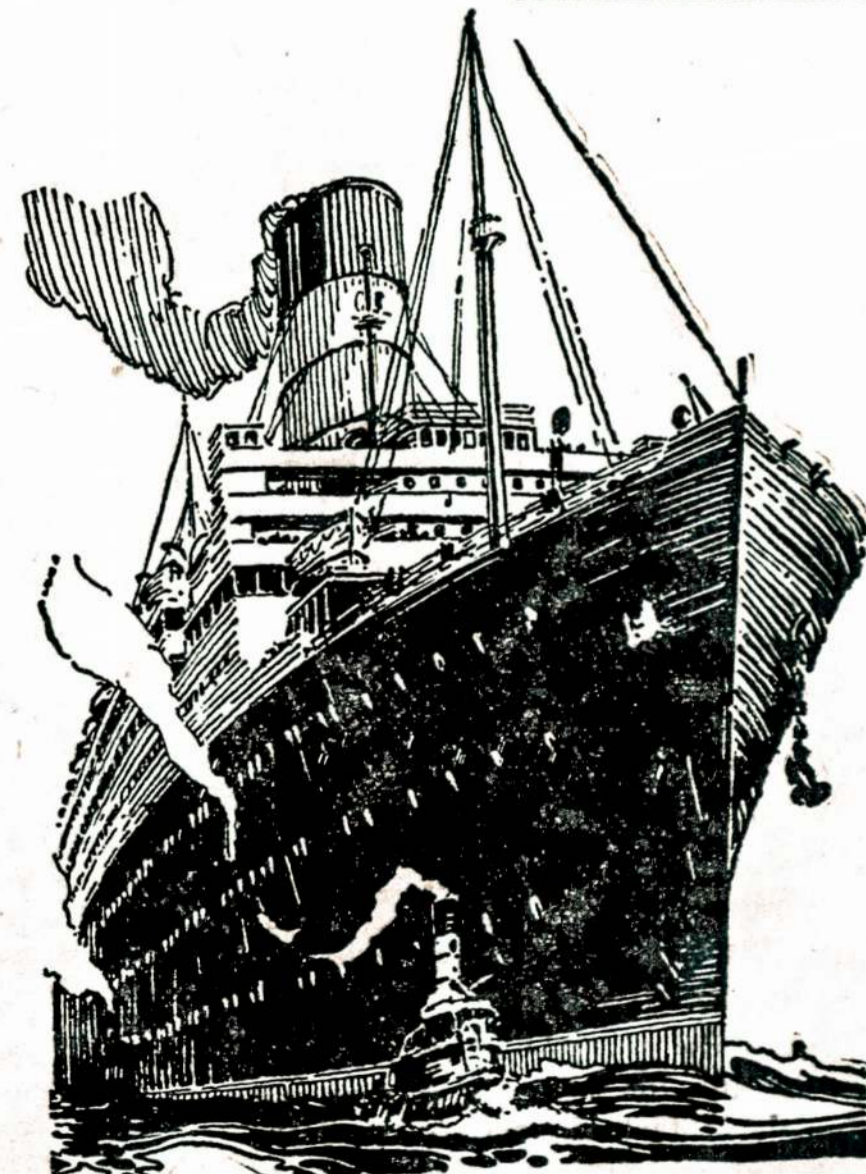
Gegužės-May 27, perpiete 12 val.

o iš Bostono

Gegužės-May 28 d., 2:30 pp.

Naujosios Anglijos keleiviams nereikės važiuoti į New Yorką, nes galima sėstį laivą Bostone.

**EKSKURSIJOS ATVYKIMAS Į KLAIPĖDĄ NUMATOMAS BIRŽELIO-JUNE 7 D.**



LAIVAS LANCASTRIA.

Šis puikusis Cunard laivas LANCASTRIA parinktas Susivienijimo ekskursijai todėl, kad jis paima keleivius iš New Yorko ir iš Bostono, bei nugabena stačiai į Klaipėdą, be persėdimu. Kelionė per vandenį vos 10 dienų. Laivas turi visus naujoviškus patogumus, koki tik kelionėje reikalingi. Jame tik trys klasės: Cabin, arba augštoji klasė — min. kaina \$167.50; Turistinė klasė — \$126.50; Trečioji klasė — \$107.00. Karo mokestis ekstra. Ši ekskursija yra rengiama kartu su Lietuvių Agentų Asociacija.

# VIETINĖS ŽINIOS

## ZOSĖS VITAITIENĖS KONCERTAS.

Dainininkės Vitaitienės draugams ir prieteliams patariant, o kai kuriems net reikalaujant, pagaliau musų Zosė nutarė rengti pirmą koncertą Brooklyne, kad turėjęs progos pilnuose pasirodyti savo gražiuoju dainavimu Brooklyno lietuviams. Kadangi ponia Vitaitienė nėra iš tų, ką išsvajotomis augštumomis skraido ir jos noru yra kuodaugiau liaudžiai dainuoti gražias lietuviškas laudies ir kitas dainas, tad ji ir savo pirmą koncertą Brooklyne nutarė rengti lietuviams prieinamiausioj salėj.

Koncertas įvyks šeštadienį, gegužės 2 d., Ukrainų Salėje, 101 Grand St., Brooklyne. Koncertas prasidės 8 val. vakare, o po koncertui bus šokiai iki vėlumos. Dainininkė pasitiki, kad Brooklyno ir apylinkės lietuvių skaitlingai atsilankys į jos koncertą ir kad vietinės draugijos tą vakarą nerengs parengimų, kad davus progos visiems dainų mylėtojams atsilankyti į šį pirmą ponia Vitaitienės koncertą.

Koncerto programą dainininkė stengiasi sudaryti kuodmiesių ir tuo tikslu kviečia kitas dainininkes koncerte dalyvauti. Apie programą bus pranešta vėliaus.

### Koncerto Rengėjai.

## ATVYKO IŠ LIETUVOS ŽYMI VIESNIA.

Kovo 27 d., laivu „Berangaria“ atvyko iš Europos valstybių apie 30 moterų atstovių ir Tarptautinės Universitetų Moterų Federacijos konferencija, kuri įvyksta pradžioje balandžio mėnesio tuojot moterų kolegijoje netoli Bostono. Tarpe atvykusių delegatų yra ir Lietuvos Universiteto atstovė ponia Elena Gimbutienė. Apie šią nepaprastą viešnią iš Lietuvos paviršūnaliai galima pranešti štai kas:

Ponia Gimbutienė yra augštąjį mokslą baigusią agronomę, profesorę ir auklėtoją augštesniojo sodininkystės ir daržininkystės mokykloje Fredoje (Kauno priemiesty). Ji yra nariu Lietuvos Moterų Tarybos, migracijos sekcijos pirmininkė, o taip pat Mergaičių Bičiulės draugijos Lietuvoje sekretorė. Amerikoje ponia Gimbutienė tenka atstovauti Lietuvos Universiteto augščiau minėtos moterų federacijos konferencijoje.

Kovo 30 d. gerbiama Viešnia atsilankė „Tėvynės“ redakcijon ir iš trumpo pasikalbėjimo sužinojom, kad ponia Gimbutienė neteks kiek plačiau susipažinti su Amerikos lietuviams ir jų gyvenimu. Kadangi visos šios konferencijos dalyvės jau išanksto nustatytą programą lanko žymesnes vietas ir mokslo įstaigas, tad ir Lietuvos Viešnia, ponia Gimbutienė, neturi progos susitikti su Amerikos lietuviams ir tokią progą vargiai turės iki konferencijos užbaigai. Taip pat apgalvotinai trumpam laikui ponia Gimbutienė atvyko Amerikon, nes balandžio 15 d. kartu su kitų Europos valstybių delegatėmis aplėdžia Ameriką ir grįžta Lietuvon. Tuo tarpu gerb. Viešnia nori butinai pasimatyti su Amerikos moterimis ir pasikalbėti su jomis bendrais tautos reikalais. Tuo tikslu ponia Gimbutienė pasirūpino butinai sugrįžti New Yorkan balandžio 12 d., kad turėjęs progos susitikti ir pasikalbėti su Brooklyno lietuviams vėl kėjomis. Todel Brooklyno lietuvių moterų veikėjų būreliai turėję pasinaudoti šia progą ir suruošti kokią nors pramogą tarpe balandžio 12 ir 14 dd.,

kad turėjęs progos pavaišinti garbingą viešnią ir pasitarti su ja užmezgimui tampresnių ryšių tarpe Amerikos ir Lietuvos moterų visuomeninio veikimo.

## IDOMI PASKAITA SANDARIEČIŲ SUSIRINKIME.

Sekamas ALT. Sandaros Brooklyno 1-mos kp. ir New Yorko 30 kp. bendras susirinkimas bus labai įdomus, kuriame pirmasis buvęs Sandaros prezidentas ir pasižymėjęs Amerikos lietuvių veikėjas p. Vincas Daukšys skaitys paskaitą temoje: „Graikų kova su turkais už tautinį išsilaukymą“. Kadangi paskaitos tema įdomi, nes klausytojai turės progos kiti tautų kovas palyginti su lietuvių tautos kovomis už savo laisvę, tai reikia tikėtis, kad skaitlingai publikos atsilankys. Į tokius sandariečių susirinkimus, kuriuose įvyksta paskaitos, bus leidžiama ir pašalinė publika, todėl visi kviečiami atsilankyti. Į paskaitą įėjimas visiems veltui.

Paskaita įvyks penktadienį, balandžio 17 d., 9 val. vakare, Lietuvių Atletų Klubu salėje, Marcy Ave., tarpe Broadway ir So. 5-tos gatvės, Brooklyne. Kas tik įdomaujasi tokiomis paskaitomis, visi meldžiami atsilankyti. Abiejų vietinių Sandaros kuopų nariai privalo paskaitai pakviesti savo draugus į šią paskaitą, kad pirmas tokis pajavirintas paskaita sandariečių susirinkimas būtų kuosekmingiausias.

Zosė Vitaitienė — sekr.

## RUOŠIASI VAIDINTI „AGURKUS“.

Lietuvių Operetės Draugija mokinais ir smarkiai ruošiasi pastatyti scenon nepaprastai gražią operetę „Agurkai“. Šios operetės pastatymas įvyks sek madienį, gegužės 10 d., Labor Lyceum salėje, Brooklyne. Visi Brooklyno ir apylinkės lietuvių prašomi ruošis atsilankyti pamatyti „Agurkus“ ir išgirst gražias šios operetės dainas. Prašomos visos vietos draugijos tą dieną jokių parengimų ne rengti.

### Operetės Narys.

## GIMTADIENIO MINETUVES.

Kovo 29 d. ponia Uršulė ir Salemonas Bacevičiai, savo namuose Brooklyn'o priemiesty Flatbush, surengė šeimynišką vakarėlį savo sunelio Algirdo dviejų metų gimtadienį minėti. Į pokilį sukviesta virš 20 pp. Bacevičių giminių bei draugų, kuriuos šeimyninkai gramio nuotakoje bei širdingai skaniais valgiais ir gėrimais pavaišino. Jaunam Algirdukui visi svečiai palinkėjo sveikatai augti ir dar labai daug tokių gimtadienių sulaukti.

### Draugas.

## SVARBIOS RISTYNĖS.

Teko sužinoti, kad New Yorko ristinųjų promoteris Jack Herman pasirašė sutartį su buvusiu čempionu Gus Sonnenberg sekamoms ristinėms, kurių įvyks trečiadienio vakare, balandžio 8 d., 69-th Regiment Army, kertė Lexington Avenue ir 25-th Street, New Yorke. Šios ristinės lietuviams bus svarbios tuo žvilgsniu, jog Sonnenbergo oponentu bus lietuvių mylimas ristikas Jack Gansonas. Jei delei kokių nors priežasčių Gansonas negalėtų šiose ristinėse dalyvauti, tai Sonnenbergas bus suportotas su vienu iš šių žymių ristikų: Joe Stecher, George Zarynoff, Jack Sherry, Dan Koloff ar Jean LrDue.

Taigi ristinųjų sporto mylėtojai gali buti užtikrinti, kad šios rungtynės bus įdomios ir

smarkios. Taip pat ir kitos poros bus sudarytos iš pasižymėjusių ristikų.

### Sportininkas.

## ATSIMKITE LAIŠKĄ.

SLA. Centro įstaigai nežinomam Aleksandrui Bružui siunčiami laiškai musų adresu. Seniaus buvo atėjęs iš Lietuvos paprastas laišką ir išstovėjęs jam kelias savaites SLA. Centre, adresatui neatsiūskiant, laišką sugražintą paštui. Šiomis dienomis vėl atėjo iš Lietuvos registruotas laišką tam pačiam p. Aleksandrui Bružui. Jei čia minimas asmuo yra padavęs SLA. Centro įstaigą adresą, tai meldžiame laišką atsiimti, nes kitaip busime priversti vėl paštui gražinti ir šį laišką.

„Tėvynės“ Administr.

## Kuopu Susirinkimai

Minersville, Pa. SLA. 13 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 5 d. balandžio, paprasto svetainė ir paprastu laiku. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimui.

P. Šimkevičius — sekr.  
Port Carbon, Pa. SLA. 28 kuopos susirinkimas įvyks 12 d. balandžio, paprasto vietoj ir paprastu laiku. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 28 kuopos.

V. Briauka — sekr.  
New Britain, Conn. SLA. 34 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 9 d., 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 354 Park St. Kviečiame visi nariai skaitlingai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui dėl kuopos gerovės.

P. P. Pilipauskas — sekr.  
Sunderland, Mass. SLA. 37 kp. susirinkimas įvyks 12 d. balandžio, 1 val. po pietų, pas Povilą Jokubaitį. Malonėkite visi nariai susirinkti ir užsimokėti užvilktas mokestis.

B. Pilvinienė — sekr.  
Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kuopos susirinkimas įvyks 12 d. balandžio, M. Ambraziavičiaus svetainėje, 2 val. po pietų. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis.  
J. Paskevičius — sekr.  
Paterson, N. J. SLA. 101 kuopos bertaininis susirinkimas įvyks balandžio 2 d., Lafayette Hall, 7 val. vakare. Visus narius meldžiū atsilankyti į susirinkimą ir atsiveisti naujų narių prirašyti prie S. L. A. 101 kuopos.

Jonas Dutkus — fin. sekr.  
Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kp. susirinkimas įvyks balandžio 6 d., 1 val. po pietų, svetainėje 318 E. Market St. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti, nes yra daug reikalų aptarimui. Taigi turėsite nusipirkti tikietus del balaus, kuris įvyks 6 dieną balandžio.

S. Pileckis — sekr.  
Chicago, Ill. SLA. 129 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 12 d.,

Tel. Empire 7365  
**DR. F. MATULAITIS,**  
322 Holbrook Avenue,  
DETROIT, MICH.  
Valandos:  
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.  
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Skaitykite knygą AMERIKA  
Arba Rinkinyus įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams.  
„TEVYNĖS“ ADM.,  
307 W. 30-th Street,  
New York, N. Y.

**ITALIAN ACCORDIONS**  
Darome viso kiu rūšių ir stiliaus, rankų darbo, geriausias iš dirbystės pigia kaina armonikus. Kožnas musų armonikas ga riantuojamas daugeliu metų. Mes padarome specialius užsakymus ir specializuojamės armonikų taisyme prieinamomis kainomis. Musų kostumeriams INSTRUKCIJAS VILTUI DUODA Prof. Rosanove. Reikalaukite veltui musų didelio iliustruoto katalogo, iš kurio sužinosite apie musų stebėtinai numazintas kainas! Rašykite šiandien.  
ITALIAN ACCORDION CO.,  
323 W. Polk St., Dept. 85,  
CHICAGO, ILL.



# Jeigu Persikeliate Kitur Gyventi Neužmirškite Telefono

Šiuo metų laiku labai daug žmonių persikelia gyventi į kitas vietas, užsakymai perkelti telefonus labai greitai daugėja. Taigi, jei Tamsta persikeliate gyventi į kitą vietą malonėkite mums pranešti kada ir kur, kaip galint greičiau—

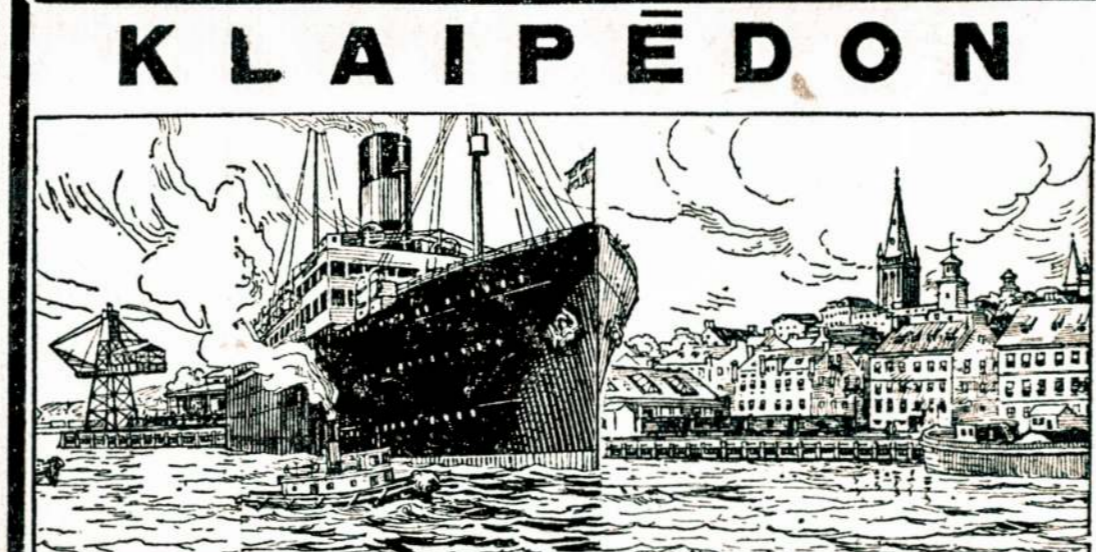


## NEW YORK TELEPHONE COMPANY

— Užrašykite „Tėvynė“ savo giminėms Lietuvoje.

— Užrašykite „Tėvynė“ savo giminėms Lietuvoje.

— Užrašykite „Tėvynė“ savo giminėms Lietuvoje.



## KLAIPĖDON

**SKANDINAVŲ-AMERIKOS LINIJA**  
ATLANKYKIME LIETUVA  
Remkime Savo Uostą — Klaipėdą  
Kam baladot's po svetimus kraštus, kuomet del lietuvių yra palaikomas nuolatinis susisiekimas New York — Kopenhaga — Klaipėda.

**SVARBI PASTABA!**  
Labai numazintos kainos trečios klasos tiktai \$150 į Klaipėdą ir atgal ant sekančių išplaukimų iš New York:  
Balandžio-April 11 d. Laivu „UNITED STATES“  
Balandžio-April 25 d. Laivu „FREDERIK VIII“  
Laivakortės geros dviem metam.

Didžiaudžia Bendra Ekskursija  
Gegužės-May 16 d. Laivu „UNITED STATES“  
Lietuvių Laivakortėjų Agentų Sąjungos užgirtos.

Lietuvių R. K. Susiv. Amerikoje Pirmoji Ekskursija  
Gegužės-May 29 d. Laivu „FREDERIK VIII“

Linksmausia Vyčių Ekskursija Tiesiog į KLAIPĖDĄ  
Birželio-June 6 d. Laivu „HELLIG OLAV“

Amerikos Lietuvių Jaunuolių Ekskursija Rengia  
Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras  
Liepos-July 3 d. Laivu „FREDERIK VIII“  
Liepos-July 25 d. Laivu „UNITED STATES“  
Lietuvių Laivakortėjų Agentų Sąjungos užgirtos.

Visos pastangos bus pašvestos padaryti kelionę atmintina ir pilna įvairumų ir malonumų del tų kurie dalyvaus ekskursijoje.  
Reikalaukite Nuo Savo Agento Laivakortės ant

**SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE**  
Lietuvos Paštų Valdybos Kontragento Paštui Vežioti  
27 Whitehall Street, New York City  
248 Washington St., Boston, Mass. 130 La Salle St., Chicago, Ill.

**LIETUVISKI BONAI**  
Jei norit pirkt ar parduot gaunant gerą kainą, rašykite mums del informacijų dykai į Dept. 2.  
Kurt H. Schurig & Co.,  
50 Broadway, New York.

## Rheumatism

As prašau kiekvieną šio laikraščio skaitytoją, kuris turi Reumatizmą, Raudonąjį skaidulėjimą, Lumbago ar Podagra, parašyti man padodint savo vardą ir adresą, galėčiau paspausti darysi Viena Dolero Reumatizmo Remedy atkūti. As esu tamsi tikras ir neturiu Reumatizmo, Raudonąjį skaidulėjimą, Lumbago ar Podagra, nes Reumatizmas mano Reumatizmo Remedy atkūti. As turiu Reumatizmą, Raudonąjį skaidulėjimą, Lumbago ar Podagra, nes Reumatizmas mano Reumatizmo Remedy atkūti. As turiu Reumatizmą, Raudonąjį skaidulėjimą, Lumbago ar Podagra, nes Reumatizmas mano Reumatizmo Remedy atkūti.

## AS NORIU IRODYTI

Šiuo metu labai daug žmonių persikelia gyventi į kitas vietas, užsakymai perkelti telefonus labai greitai daugėja. Taigi, jei Tamsta persikeliate gyventi į kitą vietą malonėkite mums pranešti kada ir kur, kaip galint greičiau—

Tais reikalais tik telefonuo kite musų biznio įstaigai.

**ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJOS**  
Dičeli, Moderniški Motorlaivai  
Keleiviams, Paštui ir Prekėms Pervežti  
Tarp NEW YORKO — KLAIPĖDOS  
(Per Gotenburgą, Švediją)  
Šiemet Trys Specialūs Ekskursijos į Lietuvą  
POPULIARIU MOTORLAIVU  
"GRIPSHOLM"  
BALANDŽIO 30, BIRŽEL, 27, LIEPOS 23  
Del kitų išplaukimų iš New Yorko greit susisiekti su KLAIPĖDA, iliustruoto cirkuliariorius su žemėlapiu ir kainų, kreipkitės į savo laivakortėjų agentą arba:  
SWEDISH AMERICAN LINE  
21 State St. (Tel. Bowling Green 9-8787) New York, N.Y.  
181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill. 10 State St., Boston, Mass.  
Informacijos ir kitos žinios teikiamos nemokamai.

**DIDELĖ ESKURSIJA I LIETUVĄ**  
PO VADOVYSTĖ  
Lietuvių Laivakortėjų Agentų Sąjungos Amerikoje  
NORTH GERMAN LLOYD Ekspresiniu greituoliu  
**S.S. EUROPA**  
Greičiausiai plaukiojančiu laivu  
TRECIOS KLESOS KAINOS: \$117.50  
\$193.00  
Specialiai tiesioginiai traukiniai iš Bremeno į Klaipėdą, prizturimi atsakomųjų konduktoriu  
TIK 7 DIENOS I LIETUVĄ

Patarimų klauskite pas  
**NORTH GERMAN LLOYD**  
Stulpinas, V. M. 325 So. Halsted St., Chicago, Ill.  
"Sandara" 322 So. Halsted St., Chicago, Ill.  
Trečiokas, A. S. 187 Adams St., Newark, N. J.  
Urbsas, J. J. 157 Oak St., Lawrence, Mass.  
"Vienybė" 193 Grand St., New York, N. Y.  
Vasiliauskas, J. 814 Bank St., Waterbury, Conn.  
Veleckis, A. 562 South Ave., Bridgeport, Conn.  
Vainora, K. J. 1210 W. 12th St., Pittsburg, Pa.  
Varasius, A. So. 12th and Green Sts., Pittsburgh, Pa.  
Vitkauskas, J. T. 270 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.  
Viesula, K. J. 1123 Washington St., Newark, Mass.  
"Naujienuos" 450 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Raukytė, J. 121 Millway St., Worcester, Mass.  
Sekys, J. 225 Park St., Hartford, Conn.  
Sidabras, K. 478 Cambridge St., Cambridge, Mass.  
"Naujienuos" 1728 So. Halsted St., Chicago, Ill.

## Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“